ПРОМІНЬ

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

PROMIN

Ч. 7 — 8 ЛИПЕНЬ — СЕРПЕНЬ 1988 No. 7 — 8 JULY — AUGUST 1988

ПРОМІНЬ

Рік XXVIII ЛИПЕНЬ — СЕРПЕНЬ 1988 Ч. 7 — 8

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

раз у місяць з винятком липня

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплати і всю кореспонденцію слати на адресу:

PROMIN

P.O.Box 3551, Sta. B.,

Winnipeg, Man. Canada

R2W 3R4

Річна передплата в Канаді та до інших країн $15.00

Одна число 1.50

PROMIN

No. 7 — 8 JULY — AUGUST 1988 VOL. XXVIII

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Correspondence and subscriptions should be addressed to:

PROMIN

P.O. Box 3551, Sta. B.,

Winnipeg, Man., Canada

R2W 3R4

Subscription in Canada and other countries $15.00

Single copy 1.50

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи і виправляти мову.
Хочемо дати місце в журналі всім тим, що дописують і тому всякі дописи мусять бути чітко написані і без обширнех описів.

ЗМІСТ

С. Лящинська — Княгиня св. Ольга — Велика Володарка 1
Уляна Пелех — З радянської преси 3
Ірaклій Абашідз — Голос в Оливному гаю 4
Гелен Райчиба — Міжнародня Амнестія 5
Т. Горохович — Марко Вовчок 7
М. Вовчок — Інститутка 8
Катря Янківська — Відізвався рідний предок 9
Оля Горегляд — Осінні Мрії про весну 9
С. Стечишин — Читаймо і збагачуймо себе 10
Канада — Ви маєте право знати 11
Л. Храплива-Щур — Попробуйте замкнути очі ... 12
Павліна Лисак — Триденний семінар 13
Основоположники Фонду Центру Кан. Струдій 14
Savella Stechishin — The formation of the Ukrainia Women's Organizations in Canada 15
O. Oystryk — Membership Tea. 19
Нашим дітям 20
Neillie Seniw — Вшанування Парані Гавриляк 21
Молоді Таланти 22
Н. Кузьменко — З чайного прийняття 22
А. Сенів — Відділ Союзу Українок — Едмонтон 23
Річні звіти відділів 25
Квіти незабутнім 29
Прес. Фонд Променя 31
Уляна Криворучко — Для наших Господинь 32
Канада — Якщо ви є сеньйором 33

НА ОБЛАДИНЦІ — Княгиня Ольга.
Деталь розпису церкви св. Духа в Потеличі, 1620 р.

Second Class Mail Registration Number 1925
International Standard Serial Number ISSN 038021-40

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

КНЯГИНЯ СВ. ОЛЬГА — ВЕЛИКА ВОЛОДАРКА

На самому вступі — ґенеральне спростування: наш літописець, автор "Повісти временних літ", писав про кн. Ольгу більше сто літ після її смерти. Як християнин і монах, він хотів вивести її такою, щоб вона була справді зразком християнки — лагідної, покірної і віддданої християнській ідеї. З другого боку, користуючись народніми переказами, що зберегли пам'ять про неї, вишукував він ті, які йому підходили до того, щоб змалювати велику зміну в характері Ольги після приняття нею християнства. І ось у літописнім портреті Княгині ми маємо ніби дві жінки: жорстоку, люту й підступно-хитру Ольгу-поганку, та лагідну, милосердну Ольгу-християнку. Зате менш усього наш літописець брав під увагу княгиню Ольгу як володарку і творця держави; це зробила щойно новіша історична наука, головно Михайло Грушевський.

Отож — каже ця нова, дослідна історія — жорстокі засоби в поведінці Ольги з деревлянськими послами (закопання живцем, задушення їх у лазні), її здобуття Іскоростеня при помочі голубів — це або місцеві, або й чужинні перекази, прищеплені на наш ґрунт, бо напр. уже Самсон палив поля филистимів подібним способом, як Ольга столицю деревлян. Дуже непевне є теж хрищення Княгині у Царгороді, а вже безумовно до переказів треба зарахувати сватання її візантійським володарем та її викрут (що про нього розказує Нестор), щоби спекатися небажаного жениха, бо виходило би, що вона — новичка у християнській вірі — знала її краще, як імператор християнської візантійської держави.

Правда, відкинувши ці перекази й пізніші ретушування, ми — здавалося б — зробимо Княгиню сірою постаттю. Здавалося б — бо за хвилину побачимо, що матиме вона нову авреолю, що виглядатиме вона цікавіше і принадніше, як в авреолі леґендарних квіток. Це буде кн. Ольга, якої широкий загал не знає — жінка велика володарка.

Насамперед ствердім, що постать Ольги не виступає щойно по смерті її чоловіка Ігоря (біля 945 р.). Є документ, а саме договір Ігоря з 944 р., в якому вона виступає рівнорядно з Ігорем: "великий князь руський Ігор із жінкою Ольгою" — написано на чільному його місці, а хто зна, чи вже тоді її роля не була такою, що без її імени цей документ не міг появитися.

Два-три роки пізніше є бунт деревлян: "головна зрада" із вбивством князя — сказала б нинішня карна процедура. Деревляни висувають свого князя Мала кандидатом на київський престол — рішатися треба швидко, бо це грозить розвалом, або щонайменш глибокими потрясеннями Руській Державі. Пацифікаційний похід, на чолі якого Ольга мала стояти особисто — безсумнівний факт, перекази про вбивство послів і згарища Іскоростеня зраджують власне Ольгу сувору, тверду, геройську. Деревлян здесятковано й переселено в інші землі невільниками, притиснено їх спеціяльною контрибуцією — даниною, з якої частина йшла до особистої скарбниці Ольги. Цілість держави врятована.

Потім починається адміністраційна діяльність Ольги: об'їзд її широких володінь, установлення осередків державної влади, "погостів", судищ і збірниць данини, що її висоту Княгиня сама устійнила. "Перевісища по Дніпрі і Десні", що про них згадує літопис — чергова діяльність Ольги. Це творення комунікаційних шляхів, бо ж "перевісища" — це пороми, а бути може, з ними була зв'язана й будова доріг та мостів.

І нарешті — дипльоматична діяльність. Маємо про неї два документи: з гостини кн. Ольги у Царгороді та з її посольства до німецького цісаря Оттона І. Оба широка опінія в'яже звичайно із християнством: в Царгороді вона мала охреститись, у цісаря Оттона І просити архієпископа й священиків для України. У світлі історичних дослідів оба факти виглядають інакше: Ольга була

Святкуємо 1000-ліття Християнства в Україні 988 — 1988

християнкою вже мабуть до поїздки в Царгород, бо християнство вже за її часів в Україні було і священик Григорій правдоподібніше був її придворним, особистим капеляном, як товмачем. Дуже цікаво при тому, що візантійський опис її побуту у столиці "нового світу", хоч подає подробиці приняття, не згадує нічого про її хрищення, а женихання цісаря — ми вже згадували — треба вважати за лєґенду. Куди більш правдоподібне, що це була дипльоматична поїздка і на це вказує і той натяк у літописі, що візантійський імператор докоряв нашій Княгині: "Ти обіцяла мені прислати, вернувшись домів, шкуру, віск і багато вояків". Самі відвідини були дуже поважні, як на володарку пристало: коло сто осіб почоту й повно дарунків для цісаря, і хоч церемоніял приняття не віддавав Княгині належних їй почестей, проте поведінка Ольги повна була гідности, поваги і володарського такту.

Ще цікавіша є історія з послами Ольги в Оттона І, яку згадують німецькі джерела під 959 р. Вони нібито мали просити єпископа і священиків для Руси, але коли їх вислали, виявилося, що е непорозуміння і місіонарі вернулися з нічим. Є дві можливі розв'язки цієї загадки: або Ольга справді звернулася, коли царгородський патріярх відмовив їй окремої ієрархії для Руси, на Захід, як це у свій час робив болгарський цар Борис, або цісар Отто, відомий зо своєї ревности в поширюванні християнства, сам накинув цю думку послам Ольги що приходили за чим іншим і м. і. могли й на таке бажання цісаря дати свою згоду. Як би воно не було — і один і другий факт свідчать про дуже високий політично-державницький хист Ольги, а вже, якщо вона справді хотіла окремої ієрархії для Руси, задумуючи ширити християнство, то цього одного доволі, щоб визнати її святою, слідом за іншими володарями того часу.

Це очевидно не значить, що політичний характер взаємин з Візантією і Німеччиною зменшує заслуги кн. Ольги для християнства. Її бажання охрестити сина, відвага в ті часи, коли панувало поганство, стати християнкою, вірність християнству до смерти, впарі з добродійністю та наказом похоронити себе по-християнськи (в поганській державі!) дають аж надто багато основ, що її канонізовано.

Свою діяльність будівничого держави Княгиня продовжувала аж до смерти: вона проявлялася і в дбайливості за династію (конфлікт із сином Святославом за його "водиму жену" Малушу), і в опіці над внуками, спадкоємцями престолу, і нарешті в обороні Києва від печенігів, коли, майже напередодні своєї смерти, кермувала обороною обложеної ворогами столиці. І якщо нарід плакав по ній — за словами літопису — "плачем великим", то плакав як за великою володаркою, а внук її, св. Володимир Великий, мав повне право називати її "наймудрішою з усіх жен руських".

Ось так виглядає портрет Княгині св. Ольги у світі історичних дослідів. Він величавий і могутній, і тому не треба дивуватися, що саме у 950-ліття хрищення України українське жіноцтво вибрало собі її за опікунку та під покровою цієї великої володарки стає на службу Батьківщині.

Стефанія Лящинська
"Громадянка" ч. 1. 1938.

РІШЕННЯ ВЕРХОВНОГО СУДУ КАНАДИ ВИКЛИКАЄ ВЕЛИКИЙ СПРОТИВ

В четвер 28 січня 1988, Верховний Суд Канади проголосив рішення, яким уневажнено канадські закони відносно контролі абортів. Тепер виключне право допускатися чи не допускатися до знищення людського зародку, передано самим вагітним жінкам.

З приводу цього рішення люди, переважно жінки, які домагалися виключних прав відносно абортів, довголітнього борця за свободу для абортів, д-ра Генри Морґенталера, проголосили національним героєм. Інші середовища, переважно християни, вважають згадане рішення Верховного Суду катастрофічним. Особливо рішучий спротив проти нового стану відносно абортів ставлять римокатолики і православні. Тут ідеться про ще не вияснене наукою питання, коли саме зародок людини вважати людською істотою: в якійсь окресленій стадії його розвитку, чи від моменту самого запліднення. Православне становище в цій справі таке, що від самого запліднення зародок потенційно стає людською істотою і кожна інтервенція в його розвитку, релігійно, вважається беззаконною і вона підходить до категорії душогубства.

Терапічно необхідні, отже й оправдані аборти, Православна Церква допускає. Але аборти, як засіб контролі народжень, православна наука забороняє.

УЛЯНА ПЕЛЕХ

З РАДЯНСЬКОЇ ПРЕСИ

"Криниця одвічного" — стаття у "Вісті з України" ч. 6 з лютого 1988 р. розповідає про зліквідовану в квітні 1937 р. групу мистців з групи Михайла Бойчука за нібито "контрреволюційний" традиціоналізм і "націоналістичну" форму їхніх праць (фрески в санаторії Хаджібей в Одесі, касарні в Києві, театр у Харкові та іншого).

А теперішня стаття подає: "Митець педагог, мислитель, організатор, людина надзвичайна, ренесансна за силою мислі, пристрастей й характеру. Михайло Бойчук викликає інтерес у всьому світі. Його спадщина, заснована ним школа українського радянського монументального мистецтва постають у новому світлі гласності".

Як же це нове світло дійшло до загального відома? Стаття подає:

"Саме зараз почався і набуває розвитку процес повернення багатьох духовних цінностей в українську культуру. Серед них — творчість Михайла Бойчука, його відданих, високообдарованих спадкоємців — Софії Налепінської, Василя Сердлєра, Івана Падалки, живописців інших напрямків — Олександра Богомазова та Віктора Пальмова, Василя Єрмілова і Казимира Малевича, сценографів високого, світового рівня Василя Меллєра, Олександра Хвостенко-Хвастова".

З статті довідуємося, що Михайло Бойчук походить з села Романівка на Теребовельщині з багатодітної родини. Криницею зразків мистецтва була для Бойчука найперше народня творчість, з якою він не розлучався у всій своїй творчості. До мистецької школи післало його НТШ спочатку у Львові, згодом до Відня, й до Кракова. Студії закінчив з медаллю. Перша його виставка портретів була у Львові 1905 року. Згодом мандрує по містах Европи, а прибувши до Парижа, зустрічається з групою молодих малярів, стає їхнім вчителем, спрямовуючи їхню творчість у "візантінізм", тоді, коли в Парижі панував кубізм Жоржа Брака й Пабло Пікассо. Та і сам продовжує вчитися — в Італії вивчає твори майстрів Проторенесансу та Відродження, досконало засвоює техніку фрески, щоб згодом завести її в Україну.

Повернувшись з молодшим братом Тимком в Україну, реставрують іконостас в селі Лемеші

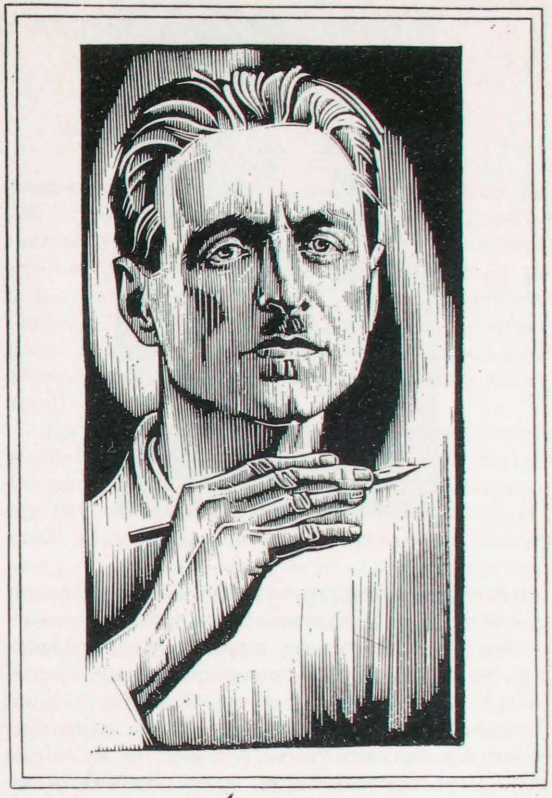

Репродукція портрета художника Михайла Бойчука, виконаного київським графіком Василем Перевальським.

під Черіговом, змушені висланням перебувати в Симбірську у Арзамас. А повернувшись з цього заслання, обидва Бойчуки включаються в працю Української Академії Мистецтв 1917 року.

Стаття подає, що за Української Центральної Ради та за Гетьманщини брати мусіли трудно перебиватися в житті — жили поза містом, пекли самі хліб, його продавали на базарі, щоб перебувати голодні роки. Зате при радянській владі мали винагороду за свої праці при оформленні фресками військових казарм.

Та соцреалістичні успіхи не врятували бойчукістів від трагічної драми їхнього життя. Ще пробував М. Бойчук зберегтися від переслідувань у Ленінграді, ще в 1933 році разом з учнями розмалював у Харкові театр, ще виконав багатофігурну композицію "Свято врожаю в колгоспі", але у всьому НКВД добачував "візантінізм" і націоналізм. М. Бойчука арештовано десь в 1937

М. Бойчук. "Дівчина з квіткою".

році, він зник без сліду! А люди, що зустрічалися з ним, довго ще надіялися зустріти його живим...

На щастя, ще є кому відкрити вартості мистецтва М. Бойчука й бойчукістів. У 105-ту річницю з дня народження М. Бойчука у фойє Спілки художників України в Києві відбулася виставка оцілілих творів бойчукістів. Вона почалася концертом. Серед присутніх багато молоді, і людей середнього покоління, літні люди в малій вже кількості виступали на сцені. Ті, що знали Бойчука — академік М. Дерегус, 93-річна Оксана Павленко, зворушливо малюють його постать опромінену геніяльністю. Організаторів вечора дивувала небувала кількість присутніх, люди стояли в переходах, на залі панувала тиша, оплески спалахнули тоді, коли М. Дерегус повідомив, що він очолив новостворену комісію, щоб заопікуватися спадщиною Бойчука і його учнів.

Зголошувалися нові промовці, оповідали вони про деталі з життя бойчукістів, прибула й телеграма з привітом. Вечір затягнувся до півночі. Виступали мистецтвознавці й у висліді схвалено, щоб цей ювілейний вечір продовжувався читанням про творчість М. Бойчука і бойчукістів та їхнє життя.

Подано за статтями: мистецтвознавця Ігоря Диченка, секретаря комісії по творчій спадщині М.Л. Бойчука й Ганни Козаченко п.н. З журбою радість обнялась... (В. з У. ч. 3) 1988.

ГОЛОС В ОЛИВНОМУ ГАЮ

"Що маю більшого
за батьківшину милу?
Її, о Господи,
люблю я
над усе.
Для мене
й сонця лик —
це лик її світила,
і дощ для неї йде,
і вітер
сніг несе.
О Палестино!
Я був завше
повен віри
До слів твоїх живих, —
я віри не гублю,
але насамперед
всім серцем
ревно й щиро
добра насущного
вітчизні я молю.
Я був би і рабом
під сонця її неба
хай шле вона
й біду, і радощі мені,
бо що без неї
честь чи титули гучні?
Поза вітчизною
й безсмертя нам не треба.
Якщо достоєн я
її цінити чар,
красу її узгір,
потоків повноводих,
то до кінця
складу
на Грузії вівтар
своє життя,
і честь,
і серця жар,
і подих...

Іраклій Абашідз

———————

Correction to Promin, April 1988, page 17.

Wet Oatmeal Kisses is attributed to Erma Bombeck. She was born in Dayton, Ohio in 1927, married William Bombeck in 1949 and they have three children. She has been a columnist for a Dayton newspaper, has written several books and is a humourist.

H. R.

МІЖНАРОДНА АМНЕСТІЯ

Чому потрібно такої організації як Міжнародна Амнестія, яка є унікальна в світі, одинока установа, яка має лише єдину ціль, а це обороняти людські права по всьому світі?

Після другої світової війни політика в багатьох країнах світу значно змінилася. Диктатори дісталися до влади, і передовсім, думають про свій добробут. Вони загарбують маєтки і гроші для розкішного життя собі та своїм близьким. Вони абсолютно не терплять будь-які скарги та протести. Де лише хтось запротестує проти діяння влади або стане в опозицію, так зараз мають способи замовчувати все незадоволення.

Навпаки, населення в світі зростає і домагається, не лише кращого стандарту життя, але більше особистої волі, права голосу, права вищої освіти для своїх дітей, релігійної свободи, права вживання своєї мови, навіть домагаються своєї власної держави.

І читаєте в пресі і бачите на телевізії: неспокій в світі, протести, так званий "тероризм", всюди партизанські війни, кидання бомб, безліч убивства. Скрізь порушення людських прав, ув'язнення, покарання, заслання, тортури.

Міжнародна Амнестія створена 1961-го року в Лондоні, Англії, адвокатом Пітер Бененсоном. Він прочитав в газеті про двох португальських студентів, які були засуджені на сім років тюрми за те, що вони в ресторані піднесли тост "Свободі!". Бененсон був так занепокоєний цією новиною, що він написав листа протесту до газети. Зараз поверх тисячу осіб в Англії відгукнулися на цей лист, за два місяці створилася світова організація.

Цілі Емнесті Інтернешонал є такі:

1. Помагати звільнити політичних в'язнів в усіх країнах світу.
2. Провадити кампанію в обороні людських прав, проти кари смерти і проти уживання тортур по тюрмах.

Здобутки цієї організації великі. За 27 років існування, членство знаходиться в поверх сто країнах світу і нараховує поверх чверть мільйона членів. В 1977 р. ця організація одержала "Нобел Піс Прайз", а в 1978 р. "Юнайтед Нейшонз Гюмен Райтз Прайз".

Народні маси по всім світі домагаються хліба, волі, людських прав. В тих країнах, під американським крилом, як Південна Америка та Філіппіни, борців за свободу називають комуністами і жортстоко карають. В комуністичних країнах та їх сателітах, таких самих борців за волю називають фашистами і вони жорстоко карані. Залежно від державницького устрою даної країни, ці народні маси уважаються або терористами або волеборцями (фрідом файтерс).

В Україні, наші брати й сестри боряться за національну незалежність та за людські права. Репресії українського народу почалися відразу від 1917-го року, після революції і стали масовими й постійними. Знищити націю, національний дух, культуру і віру та асимілювати й русифікувати, це мета совєтської диктатури. Обвинувачують борців за волю за антирядянську пропаганду й аґітацію і засуджують на довгі роки таборів і заслань.

Знищено мільйони людей, мільйонам знівечено долі, відібрано, здоров'я. Сьогодні тисячі українців відбувають високі кари ув'язнення, в концтаборах, гинуть від примусової праці, від недостатнього харчування, в холоді й голоді, без медичної допомоги, та тяжко хворіють в психіятричних шпиталях від шкідливих застриків. Тисячі пропали на Сибірі без сліду й ніхто про них нічого не знає.

Про багатьох в'язнів ми довідуємося шляхом самвидаву, від тих дисидентів що щасливо приїхали на волю на Захід, або завдяки Міжнародної Амнестії. Міжнародна Амнестія постійно виступає на захист українських політв'язнів, між ними Вячеслава Чорновола, Василя Стуса, Оксани Мешко, Левка Лук'яненка, Юрія Бадзя, Юрія Шухевича, Данила Шумука, і багатьох інших.

При кінці 1987 року, прибули на Захід, Микола і Раїса Руденки. Сам Руденко вступив до Міжнародної Амнестії в 1975 році. В 1976, він, як правозахисник, зорганізував і очолив Українську Громадську Групу Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод (скорочено УГГ). Був заарештований 5-го лютого, 1977 і засуджений на 7 років ув'язнення і 5 років заслання. КҐБ запропонували йому засудити діяльність УГГ в заміну за звільнення. Руденко відмовився і його від-

правили в концтабір ч. 19—3 в Мордовській АРСР.

В році 1978, дружина Руденка, Раїса Панасівна, демонструвала в Москві біля бібліотеки ім. Леніна з написом, "Звільніть мого чоловіка". Пізніше того року, коли вона і сестра Миколи мали двогодинне побачення з ним, то їм заборонили говорити українською мовою. Тоді почалися обшурки Раїси, забрали вірші Миколи переслані з табору, листи приятелів, друкарську машинку і записну книжку. 15-го квітня 1981, була заарештована, а літом засуджена на 5 років ув'язнення і 5 років заслання. Суд був закритий і жодних інформацій про перебіг суду не було видано. Микола вже був на засланню у Горно-Алтайським краю, коли 1986-го року, туди спрямували й Раїсу. Їх звільнили в травні 1987 і звідтам подалися на еміґрацію, діставши дозвіл виїхати із СССР. Жаліють що в Україні позістала вся їхня родина, четверо дорослих дітей і внуки.

Секція Міжнародної Амнестії в Мюнхені зорганізувала пресову конференцію для Руденків, 16-го грудня 1987. Руденко розповів присутнім на цій конференції що дальше переслідують в Україні правозахисників і віруючих, хоч на заході широко розписуються про гласність.

Він подякував всім, що виступали з рамені Міжнародної Амнестії в оборні прав людини в Совєтському Союзі, що причинилися до полегші ув'язненя багатьом та до звільнення деяких із них.

Як можна стати членом Амнестії? Замовляйте передплату бюлетен, котра друкується в Оттаві, ціна $25.00 річно, і попросіть довідника як писати листи. Ваш обов'язок, як члена, написати не менше три благаючі листи кожного місяця. Ви пишите до володарів країн, президентів, суддів, амбасадорів — пишіть чемно й обережно без помилок в словах, прізвищах та титулах. Пам'ятайте, що ці листи є ваша одинока зброя проти сили грізної влади. Пам'ятайте, що ці листи, як каже Ліна Костенко, "дарують людям крихітку розради"... В'язні довідуються, що листи писані в їх обороні і це дає їм відвагу далі боротися проти несправедливости.

Адреса:
Amnesty International — Canadian Section
130 Slater Street #800
Ottawa, Ontario K1P 6E2

Ольга Райчиба
Референтка Міжнародних Справ

ВИСОКА ПОСАДА!

Віра Голіяд назначена старшим дорадником міністерства Багатокультурности при замісникові прем'єр-міністра Канади.

Віра працювала заступником пресового секретаря прем'єр-міністра Канади від 1986 року. Два роки вона працювала дорадником при міністерстві індустралізації, на телебаченні, Канада, як режисер—постановник, і була вільним кореспондентом.

Віра народилася в Англії, в родині українських еміґрантів, що приїхали до Торонта, коли Віра ще була зовсім маленькою, вона мала один рік.

Дівчина виростала і приймала активну участь в українському громадському житті. Вона була в СУМ-і співала в хорі "Діброва", грала на скрипці, закінчила курси українознавства ім. Юрія Липи. При Університеті в Торонті, вона була активна в українському студентському клюбі, допомагала і брала активну участь в комітетах, які боролись за політичні права і звільнення політичних українських в'язнів. Віра Голіяд закінчила Університет в Ватерло.

Ми поздоровляємо, ще одну українську особу, яка працюватиме в канадському уряді, і віримо, що вона достойно триматиме і нестиме своє українське ім'я.

ЛІТНЯ ВІДПУСТКА

Просимо звернути увагу, що це число, яке виходить є за місяці — липень і серпень. Наступне число журнала вийде на початку вересня. Місяць липень, це місяць відпустки для працівників.

Просимо пам'ятати, що пошта до "Променя" — передплати, пожертви, матеріяли до поміщування — буде нормально функціонувати.

На руках редакції лишилось ще багато не поміщених матеріялів як з громадської хроніки, так і з річних звітів — все це буде поміщене у свій час за чергою по вакаціях.

Всім нашим читачам бажаємо приємних вакацій і доброго відпочинку.

Редакція і адміністрація

МАРКО ВОВЧОК (1834—1907)

Правдиве прізвище та ім'я письменниці — Марія з Вілінських Маркович. Народилася вона в зросійщеній родині поміщиків Єкатеринівці Орловської губернії (в Росії), а виховувалося в Харкові. В Орлі познайомилася з Опанасом Марковичем, що жив тоді там на засланні (був членом Кирило-Методіївського братства і за це був засланий в Орел) і одружилася з ним. Живучи з чоловіком в Україні, досконало вивчила українську мову й написала багато творів для українського народу. Мова цих творів така багата в прислів'я, приповідки, поетичні вислови нашого народу, що Пантелеймон Куліш сказав про М. Вовчка, що вона "випила ввесь нектар і запах українських квітів".

Письменниця прославилась своєю збіркою "Народні оповідання" (1857), у яких змалювала долю української жінки-кріпачки. Поява цих оповідань була подією не тільки літературною, але й політичною. Вовчок була однією з перших письменниць, що стала в обороні поневолених людей, вона піднесла гострий протест проти понижування людей, проти страхіття кріпачини.

Ці оповідання здобули широку популярність. Вони були перекладені на російську мову. Кріпацтво змальоване в оповіданнях: "Горпина", "Козачка", "Ледащиця", "Викуп" "Інститутка". Тут змальовані різні лиха кріпаччини: **"Горпина"** "мати, що не може пильнувати своєї довгоочі-де куваної дитинки, не може її взяти з собою на поле (пан заборонив!), напоїла її настоєм макових головок на молоці й тим затроїлася дитина, померла. Горпина збожеволіла з горя. В оповіданні **"Козачка"** багата й вільна дівчина Олеся, одружившись з кріпаком Іваном, стала кріпачкою, чоловіка її та двох синів пан забрав з собою до міста, а третього сина покликали пани до палацу в оселі. Олеся залишилася сама хвора й безпомічна. Так і померла самітня. Маєток її забрали ще за життя пани, коли вона стала кріпачкою. Кріпаччина знівечила її молодість, красу, силу, забрала від неї дітей, чоловіка, а саму її загнала в могилу.

В оповіданні **"Інститутка"** — молода дівчина Устина переходить пекло, коли в маєток до бабусі повертається з науки в інституті її внучка. Вона знущалася з усіх кріпаків, а зокрема з Устини, яка була її особистою слугою. Панночка

Марко Вовчок

нічого не винесла з інституту, вона не виявляла в житті ніяких моральних, ні етичних прикмет людини, була безсердечна, злюща й неморальна.

Оповідання **"Маруся"** є про високий приклад героїзму малої дівчинки, яка ні на хвилину не завагалася віддати свого життя для України. Маруся перевезла в сіні січовика через ворожі табори до Чигирина, щоб гетьманові Петрові Дорошенкові передати важливу інформацію щодо рятунку України з руїни (поділ її відбувається в 1663-іх роках в добі руїни, коли двох гетьманів поділили Україну на дві окремі частини). "Маруся" була перекладена на різні європейські мови й дотепер є шкільною лектурою у школах Франції. Тарас Шевченко дуже високо оцінив творчість Марка Вовчка, присвятив їй одну з своїх поезій, назвав своєю донею, бо вона продовжувала писати про лиха кріпаччини.

Крім кріпаччини, М. Вовчок написала також оповідання на інші теми: **"Сестра"** — це приклад великої посвяти сестри для родини брата, не зважаючи, що братова її не любить і зневажає. Вона йде на службу в далеке село, щоб заробити грошей та допомогти виховати братові його дітей. Пристає до родини священика (сліпого), де виховує внучку. Отець та паніматка й внучка прив'язуються до доброї жінки, яка своєю поведінкою й гарним характером здобула їхню любов. Сестра стала членом родини, не була наймичкою.

"Два сини — оповідання про переживання матері, яка втратила двох синів й доживає сама віку осамітнена безсила жити. Від неї силоміць забрали синів до війська. Один з них помер у війську, другий повернувся хворим і також незадовго помер. Жила мати споминами про веселого Андрійка та поважного, вдумливого Василька сама з своїм невимовним горем.

Марко Вовчок широко відома серед письменників Европи. Часто перебувала в Франції, Італії та Німеччині, мала широкі зв'язки з культурними колами народів Европи. Була вродлива, поважана всіма. Коли помер О. Маркович (чоловік етнограф), залишився їй тільки одинак син Богдан. Останні роки провела на Кавказі, вийшовши другий раз заміж за дідича Лобача-Жученка.

Т. Горохович

———————

МАРКО ВОВЧОК

ІНСТИТУТКА

(УРИВКИ)

Характеристика "панночки" на підставі діялогу:

— Бідолашечко моя!.. Скажи ж мені, як тебе там кривдили тії невірнії душі?

— Ой, бабусечко! І морено, і мучено нас, — та все дурницею. І те вчи, і друге, й десяте, п'яте... товчи, та й товчи!.. Нащо мені те знати, як по небу зорі ходять, або як люди живуть поза морями, та чи їм добре там, чи їм недобре там! Аби я знала, чим мені себе перед людьми показати...

— Та на щось же учаться люди, моє золото!..

— Е, бабуню!.. заверещала панночка. — До французької мови й до музики добре і я бралась; до танців також. Шо треба, то треба. На все це кожен уважає, кожен похвалить; а все інше мене морока... Учись та й забудь! Багацько часу пропало марно!

— То як же оце? Погано вчать?

— Кажу ж вам, що й нудно, і погано, й марно. Вони тільки й думають, як би їм гроші виплатили, а ми думаємо, як би хутче нас на волю випустили...

Відношення "панночки" до Устини:

— Де се бігала? Швидше мене розбирай! Швидше! Я спати хочу!

Я розбираю, а вона все покрикує на мене!

Кинулась на ліжко:

— Роззувай! А вмієш ти волосся звивати? — питає.

— Ні, не вміло.

— Боже мій! Горе моє! Боже мій! Яка вона дурна!... Іди собі!

Заплітаю коси — не так! Знов заплітаю та розплітаю, — знов не так! Так цілий ранок на тому пробавить. Вона мене і щипає, і штурхає, і гребінцем скородить, і шпильками коле, і водою зливає, — чого не доказує над моєю головою бідною!

Я в двері, а вона за мною в сад: "Я тебе на шматки розірву! Задушу тебе, гадино! Оглянулась я на неї — страшна така зробилась, що в мене й ноги захитались. Вона мене як схопить за шию обіруч!... Руки холодні, як гадюки. Хочу скричати, — дух мені захопило, тоді і рухнула коло яблуні, та вже од холодної води прокинулась.

— Шо ти накоїла, ледащо! Як ти сміла панночку гнівати! Я тебе на Сибір зашлю! Я тебе з світа з веду!

———————

І побивалася Катря, і мучилась, і раділа:

— Нехай же моє дитя, моє кохане-дороге, буде янголятком Божим, лиха не знатиме моє ріднесеньке! — А далі й заголосить: — А хто ж мене звеселить у світі?... Хто ж до мене рученята простягне? Дитино моя! Покинула мене, моя донечко!

— Воли в ярмі, та й ті ревуть, а щоб християнська душа всяку догану, а всяку кривду терпіла і озвалась! — гримнув на москаля, аж той свистати перестав. Дивиться на нього, як козел на нові ворота. — Не така в мене вдача! Каже Прокіп. — Я так: або врятуйся, або пропади!

ІНСТИТУТ ІМ. П. МОГИЛИ
ЛІТНЯ ШКОЛА ПОВНОГО ЗАГЛИБЛЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ, 3-го липня — 5-го серпня, 1988

Шукає аплікантів на позиції:
(1) Директор(а) — $1200.00/місяць
(2) Учителів (IX-XII) — $1350.00/5 тижнів
(3) Опікунів — $1300.00/5 тижнів
(Платня за домовленням)

Посилайте аплікації не пізніше як 15 квітня, 1988 р. на адресу:

ІНСТИТУТ ІМ. П. МОГИЛИ
1240 Temperance St.,
Saskatoon, Sask.,
S7N 0P1

КАТРЯ Д. ЯНКІВСЬКА

ВІДІЗВАВСЯ РІДНИЙ ПРЕДОК

По Першій світовій війні багато наших вояків з австрійської армії, були захоплені в італійський полон, там тяжко працювали, голодували, хворіли, мерли, але й раділи як читали в італійських газетах, що наша землячка Млада Липовецька пописувалася в пресі своїми концертовими виступами в містах Італії. Вони тужили і Бога просили, щоб вона заїхала до їхніх таборів і розвеселила їхні пригноблені душі рідною піснею.

Бож-пісня-це головний вияв людських почувань. У пісні змальовують цілі народи, їхне життя, радощі вияв свого горя і смутку. В одній пісні виявляють захоплення якоюсь ідеєю, в іншій величають небуденні діла та вчинки героїв. Це відомі речі для кожного, але є ще багато таких людей, що ставляться байдуже до своєї пісні, бо вони не знають її душевної глибини.

Полонені вояки не знали, що в душі Млади вже не осталося нічого рідного, тільки від гарно квітучої липи прізвище. Вона перейшла вже три душевні зміни:

Українкою родилася, росіянка зі школи та італійкою з життя, в Італії від молодої дівчини.

Народилася Млада на Волині. Батько її був інжінером і переїхав до Петрограду, коли Млада була ще маленькою. Скінчила "Миколаївський Інститут" у 1914 році й забула говорити рідною мовою. Батьки вислали її в товаристві одної пані до Італії", бо вона мала гарний голос і сама була красунею, щоб в Італії навчилася співу. Почалася перша світова війна... Залишилася Млада в Італії, а так в Росії революція і вона відірвалась від родини й народу.

— Якийсь журналіст написав у римському журналі критичну статтю про Україну. Млада це прочитала і в її душі зареаґували її українські предки, бо в закутинах душі кожної людини сидять добрі і злі залишки її давних предків. Вона в бібліотеках у словарях, енциклопедіях почала збирати історичні факти про Україну.

— Так почала Млада знайомитися з рідною історією, культурою і з рідною мовою. Читає студіює і вирішує присвятити своє життя пропаганді української справи. Вона вже виступає на концертах з українськими піснями в театрах Італії. Преса пише про її виступи гарні рецензії — "співачка прекрасно володіє своїм головом, виявляє багато чуття, чудово передає українські пісні", Млада Липовецька видала 6-ть книжок журналу італійською мовою про Україну. Дістала гарні рецензії на них від визначних італійців, писала статті до Літературно-Наукового Вістника у Львові про жіночі організації в Італії та пояснює, що журналісти фальшиво інтерпретують фашизм. Так Липовецька не тільки повернулась до свого народу, але й пропагувала його історію й культуру...

Млада Липовецька передає нам, глибоке почуття понят, — що можна призабути рідну мову, — з різних причин, але в душі людини, приходить час, — що мова прадідних давніх предків, раптово, вибухає з глибини душі і оживає.

Тут і ми повинні всі застановитися, над нашим сучасним життям, над нашою молоддю, може вони потребують нашої помочі, щоб в них, поки час не приспалась рідна дорога мова...

Ми не можемо лишитися незрячими, — бо колись спаде сором, на нас, що ми у вільній демократичній країні, допустили занепад, рідної мови.

———————

ОСІННІ МРІЇ ПРО ВЕСНУ

Золотиста осінь — улюблена пора року молодої пари. Краса осени, — схилясте проміння сонця, подув легкого вітру, багатобарвні кольори опадаючого листя, уборка урожая, погідні дні витворюють залюбки чарівну атмосферу до мрій про ясну, теплу весну. Про весну, щоби не кінчалася, а незмінно царила своєю привабливою красою в сфері свого королівства.

Віє прохолодний вітерець. Під ногами стелеться пожовкла трава, опале листя мов килимом покриває землю. Йдеш край лісу і думаєш, як то чудово створена природа, як то прекрасно все виглядає, аж душа співає, що людина може відчувати глибоко втіху життя. Груди наповнюються свіжим повітрям. Міряють очі далекий горизонт. З під осінніх хмар викрадається сонце, щоби милосердно кинути крихітку тепла на родючу землю.

Осінь в повній формі. А думки линуть про весну, про сонце золоте, про квіти запашні, про всю оживаючу природу. Це любов пристойного оживляє любов до почуття краси у серці чорнобривої.

Вона знає, що осінь гарна, але холодна. Вона мріє про кращу пору року. Вона мріє про теплу, соняшну, з росянистим дощиком, повного розквіту, чудову, довготривалу весну. Вона мріє щоби разом з судженим милим зустрічати весну нового життя.

Оля Горегляд

С. СТЕЧИШИН

ЧИТАЙМО І ЗБАГАЧУЙМО СЕБЕ

Ніщо так не підносить людини, не збагачує її життя, як широке читання добрих книжок і періодиків.

Мудрі люди кажуть, що читачі діляться на чотири кляси. Перші — уподібнюються до піскового годинника, що пересипає пісок з повного в порожнє, не лишаючи за собою найменшого сліду. Другі — це наче губка, що втягає в себе обмежену вмістимість брудного з чистим. Треті — подібні до цідилка, що пропускає вартісне, затримуючи самі відпадки. Четверті подібні до діямантових гірняків, що шукають цінних брилянтів, знаходять їх, відчищують від бруду й отримують блискучі самоцвіти.

До котрих читачів ми належимо? Бо й справді варто подумати, що ми читаємо, за чим шукаємо в книжці, як сприймаємо прочитане, як ним користуємося. Бо читання тоді корисне, коли в нас є певна визначена мета.

Легкі твори часто читаємо для розваги. Але й тут можемо мати ясну ціль. Цікавить нас хід подій в книжці, пізнаємо автора, його погляди, наставлення, виводи. При тому маємо нагоду стежити за мовою, засвоювати собі нові слова, вислови, звертаємо увагу на правопис. Читання дуже помагає вигладити і збагатити нашу щоденну мову. Мусимо сказати правду, що наша щоденна мова в Канаді таки бідненька. Часто буває, що не можемо висловити думки через брак відповідних слів, тому заступаємо їх англійськими словами. На це нема виправдання, бо можемо розвинути свою мову, якщо схочемо, широким читанням. Читанння це найкращий учитель мови.

При нагоді читання добре мати зошит і відразу записувати нові слова. У кожнім українськім домі повинні бути два словники — Українсько-Англійський і Англійсько-Український. Обидва словники є необхідною потребою для кожної культурної української людини.

Книжки, що їх читаємо, вказують на наш характер, нашу освіту, уподобання і духовість. По книжках у домі пізнаємо характер людей, що в ньому живуть. Часто чуємо вислів, що людей пізнаємо по товаристві, з якими вони щоденно сходяться. Книжки це теж товариство, тому й по книжках пізнаємо людей.

В українських книгарнях не бракує книжок. Мусимо сказати собі *прикру правду в очі, що ми таки замало читаємо.* І немає на це ніякого оправдання, бо грошей людям тепер не бракує і не бракує часу на читання.

Найкращий приятель, добрий приватний учитель і милий гість — це книжка, періодик, журнал. Даймо їм нагоду ввійти в наше життя і збагатити його.

———————

ВИСТАВА І ЧАЙ

ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА

Березня 26-го і 27-го 1988 року відбулася вистава, продаж печива і чай в Авдиторії при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні. Влаштували цю імпрезу Провінційна Екзекутива Союзу Українок Канади й Альбертська Філія Музею Канади.

В суботу, Лелія Зубрицька, голова Провінційної Екзекутиви виголосила вступне слово. Привіти склали: Надія Боднар, членка крайової управи С.У.К. і Ольга Ганночко, членка едмонтонської Філії Музею. Офіційна відкриття зробила добродійка Надія Крищук а молитву прот. Миколай Равлюк.

Чай подавали членки катедри Св. Івана, також продавали великодне печиво.

Вистава традиційного українського народного жіночого одягу була з Яворова, Заліщиків, Гоцульщини, Волині і Городенки, також кераміка і різьбарство все з праватної колекції Мирослави і Люби Куць. Єлисавета Цимбалюк мала виставку великодного печива.

В неділю 27-го березня Лелія Зубрицька відкрила виставку, Ольга Райчиба склала привіт від крайової управи Союзу Українок Канади, а Ольга Ганночко вітала від Філії Музею. Молитву провели прот. О. Фляк і Владика Іван.

Школа садочку з учительками при катедрі Св. Івана заспівали кілька пісень, також хор сеньйорів при катедрі заспівав "Садок вишневей коло хати" і Ой вербо, вербо".

Чай подавали членки відділу парафії Св. Антонія, св. Ілії, св. Михаїла і СУМК з св. Андрея.

Ганя Кравець склала плян програми а Фіона Пелех і Катерина Чернявська видрукували. Координаторка програми і чаю була Катерина Чернявська.

Щира подяка Філії Музею за виставку, дітям і учителькам садочка, сеньйорам за спів, Катерині Гавриш з її соціяльнім комітетом і членкам що в який будь спосіб допомогли, щоб програма двох днів відбулися успішно.

Катерина Рожак — секретарка.

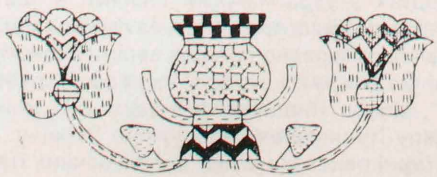

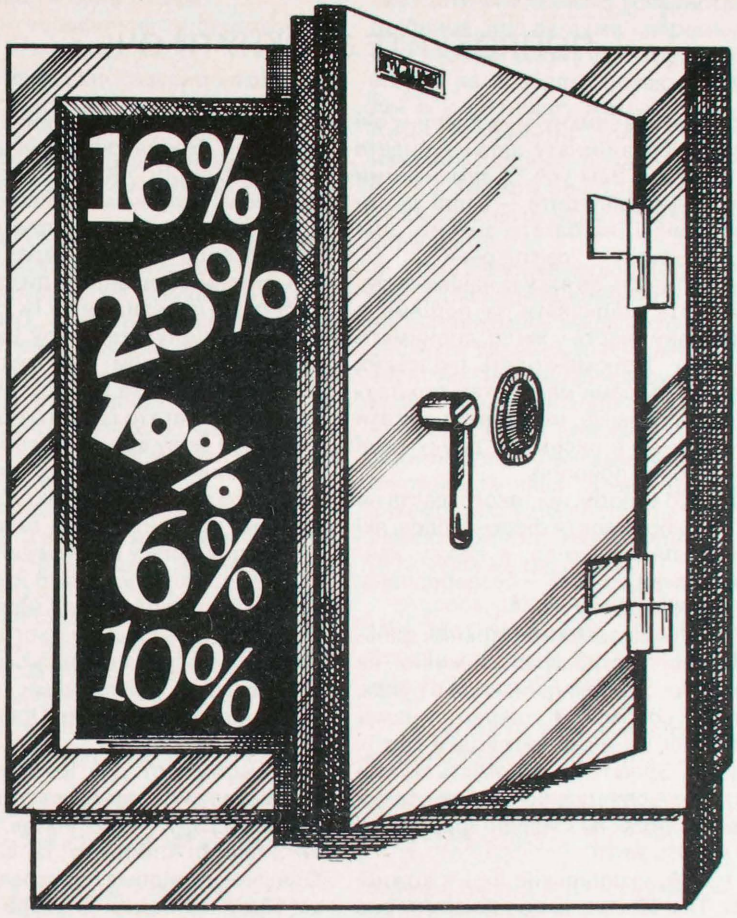

Ви маєте право знати.

Кожного разу, як Вам потрібно кредиту, відсоткова стопа й оплати за послуги повинні бути точно перевірені.

Рати й методи обчислювання відсотків і послуг у кожній установі (інституції) є різні.

Це є ваше право — і для Вашої користі — докладно знати, скільки буде коштувати Ваш кредит.

Ви повинні завжди старанно порівнювати такі моменти:

- висота відсоткової рати
- час до Вашої диспозиції, щоби сплатити довг, ще заки пічнуть рахувати за нього відсотки
- в який спосіб рахують Вам відсотки
- не-відсоткові оплати, такі як виконання (трансакція) угоди або оплати за послуги
- користі, які пропонує одна установа в конкуренції з другою

Consumer and Corporate Affairs Canada
Consommation et Corporations Canada

Canada

ЛЕСЯ ХРАПЛИВА-ЩУР

ПОПРОБУЙТЕ ЗАМКНУТИ ОЧІ...

Справді, попробуйте замкнути на хвилину очі і так пройти хоч би через кімнату, що в ній живете роками і там знайоме Вам усе "з замкненими очима". Зовсім певно заблудите — і тоді застановитеся на хвилинку, як багато значить для людини оцей дар Божий — "світло очей".

Зір — це ж можливість зв'язку із нашим оточенням, можливість слідкувати за подіями в ньому, брати активну участь у житті, сприймати красу природи та різноманітність людських облич, милуватися творами малярства, архітектури, І, чи не найважливіше, можливість читати все, що нам залишили в письмі чи друку наші предки — від неозорих поколінь.

Та ми свідомі, що є люди, які такого щастя не мають. Замість різнородности форм та барв, які ми сприймаємо самозрозуміло, в кожну хвилину, у цих людей перед очима — безперервна, безпросвітня ніч; вони сліпі.

Вони — не лиш тема сентиментальних фільмів та романів. Ми зустрічаємо їх живих на вулиці, чи в автобусі, з білою паличкою в руках, чи з невідступним собакою. І... даремно намагаємося уявити собі, як може виглядати світ їх почувань, їх думок. Зрештою, свідомість здорової, людини старається відсахнутися від таких питань. А одначе ці люди, позбавлені зору, якось живуть, якось мусять жити.

Є вони і в нашій, українській, як і в кожній іншій спільноті. Тим більше, що наше діяспорне громадянство, природнім порядком, старіється: люди, які прибули на поселення у силі віку, сьогодні вже досягають старости. А з таким віком приходить послаблення зору, частіють очні недуги, а то й повна сліпота. Зрештою, бувають і молодші, а то й зовсім молоді люди з такими самими труднощами. Бувають і сліпороджені, які ніколи не бачили світа Божого.

У спільноті країн, які нас окружають, у пляні уважливости до всякого роду упосліджених людей, знають теж численні засоби, щоб покращати невеселу долю сліпих. Вже в 1877 році відомий винахідник Томас Едісон винайшов процедуру, що звалась: "говорить книжка". Голос диктора, який читав, закріплювали на восковому циліндрі і так могли його після переслухувати сліпі. Цей винахід був попередником дальше уліпшених та визначно дешевших сьогодні — маґнітофонних лент.

У першій половині минулого століття француз Люіс Брейл оформив азбуку для сліпих. Вона дає змогу "читати" дотиком пальців і досі принесла незрячим неоцінені прислуги. В нашому неукраїнському окруженні діють теж численні аґенції, звичайно урядові, які удоступнюють сліпим всі ці винаходи та вчать їх, як давати собі раду із невидимим їм світом. Дбають теж про відповідну літературу, щоб ці, хто не бачить, могли хоч слухом та дотиком брати участь у різноманітності та цікавості життя.

Одначе багато із цього добра тільки тим, хто опановує мову країни поселення. А власне між старшими людьми таких небагато. Та навіть тому, хто знає мову, може користати з усіх удогіднень, особливо мило та заспокійливо — почути рідну мову у своїому відчуженні та самоті.

І саме такі можливості існують — і для українців. Хтось зрозумів усі міркування та турботи, висловлені на початку цього допису — і подбав про допомогу. Вже від сьоми років займається українськими "говорячими книжками" фахівець у цій ділянці Мирослава Оришкевич у Клівленді, в С.Ш.А.

В цьому місті діє "Клівлендське Товариство для Незрячих", пов'язане із Конґресовою Бібліотекою С.Ш.А у Вашінґтоні. Саме український його відділ створила та веде довгі роки п-і Оришкевич, відома пластова й громадська діячка. Під її проводом диктори-добровольці начитують на звукові ленти українські книжки. Опісля ці ленти розмножується та висилається-випозичається касетки потребуючим. Сліпі слухачі користуються ними безплатно, бо навіть пошта в С.Ш.А та Канаді пересилає такі матеріяли без оплати. Для англомовної програми кошти касеток та їх відбиток покриває уряд, одначе українська програма, як звичайно буває, залишена на добру волю щедрих жертводавців нашої громади. А ціль — безумовно глибоко — гуманна й пожиточна.

Ось один із листів суспільної працівниці у Філядельфії. Між іншими пан Іван Яремчук вже кілька разів говорив з нами, який він радий і як він віджив після одержання Ваших посилок. Він сказав, що слухає Ваших книжок від десятої ранку до дванадцятої вночі і тепер він "так якби вдруге народився на світ". Він особливо дякував за касетку Служби Божої, "...як я слухав, мені

було так весело, якби я був у церкві"...

А таких голосів, телефоном та переказаних через других осіб — немало...

При українському Відділі Товариства для Сліпих у Клівленді працює декілька "начитувачів". Одначе нових добровольців, із цілого світу, приймуть радо, з відкритими раменами. До речі — робота це приємна та сама собою дає вже вдоволення.

Досі у "фонотеці" — складі Товариства є вже понад 550 записаних творів, а число їх постійно зростає. Є там поезія, проза, наукова й публіцистична література, а навіть "живі" записи справжніх літературних вечорів, концертів, чи навіть, як щойно згадували, Служб Божих. До речі — збірка лент в Українському Відділі — найбільша з усіх неанглійських. В самому тільки місяці лютому цього року обіг лент був 275 випозичень, а в березні 293.

Здавалося б — справа прекрасно наладнана і нічого турбуватися. Та тут саме турботи щойно починаються по — справжньому. Записи стоять готові, можна без труду їх дістати, та користає з них тільки дуже невелика частина потребуючих. Їх чимало по всіх наших поселеннях. Деякі зовсім осліплі, в інших зір так пошкоджений, що хоч частинно бачать, читати не можуть. Та нема кому повідомити їх, що існують для них можливості випозичати ленти, чи, навпаки, нема кому нав'язати їм контакт із Товариством. Виглядає — дрібниця, але як дуже ударемнює вона заходи тих, хто при цьому ділі трудиться, як багатьом сліпим не дозволяє розважити якось години й дні їх самітнього життя, поліпшити їм долю. Адже "приявність" голосу, хоч би чужої та незнаної людини, дозволить їм не лиш зацікавитися змістом почутого, але й упевнитися, що хтось особисто ними займається, бажає з ними спілкувати!

Тому й велике прохання до всіх, хто прочитає цей допис: призадумайтеся хвилину, чи була Ви не знаєте когось такого, хто потребував би такої обслуги? Український Відділ Клівлендського Товариства має якнайкращий намір-охопити всі країни нашої діяспори. Для цього є можливості. Крім особистих випозичень, Товариство може забезпечувати лентами теж місцеві публічні бібліотеки та наші доми для старших, які, як знаємо, так густо постають тепер по наших осередках. Одного треба туди інформацію, звернути увагу на цю справу.

Адреса, що на неї слід звертатися:
Mrs. M. Oryshkevych Sight Center Cleveland Society for the Blind 1909 East 101 Street, Cleveland, Ohio, USA 44106.

Замкніть на хвилинку очі й подумайте, як Ви могли допомогти!?

ТРИДЕННИЙ СЕМІНАР — ПРОЄКТ СКЛАДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЇ СУС В ЕДМОНТОНІ

Ще в м.жовтні 1987 р. на сесіях провінційного семінару рішено було зорганізувати ряд семінарів, які відповідали б потребам нашого щоденного життя.

Щоб задуманий проєкт провести в життя, організатори семінаря, з початком цього року звернулись обіжним листом до членів п'ятьох українських православних громад, щоб вони подали теми для обговорення та дискусії на семінарях. Більшість з поданих тем були такого змісту:

1 — Як давати собі раду з напруженням у нашому житті — семінар відбувся 2 березня ц.р. референт-доповідач — д-р Бляшка.

2 — Емеритура — відхід від праці, заслужений відпочинок старших віком громадян — семінар 12 березня. Референт доповідач п. Давид Рупташ.

3 — Міжрілігійні (міжвіроісповідні) подружжя — 14 березня. Виклад о. Віктора Лакусти, який дав багато до роздумування.

4 — Як давати собі раду з пригнобленим станом, (депресія) — семінар 14 березня ц.р. — виклад д-ра Івана Петерсона.

Около півтора сотні слухачів взяли участь в цих семінарях, які були самооплачені. Присутні виявили оцінку тих семінарів та виявили думку мати щось подібне в майбутньому.

Семінари відбувалися в приміщенні собору Св. Андрея в залі культури в Едмонтоні. Комітет складався з осіб: о. В. Лакусти, Лелії Зубріцької, Олександри Гоголь, Савелі Ґрей, Ричарда, Самоїла, Катерини Чернявської і Павліни Лисак. Так як було рекомендовано на сесіях Союзу Українок Канади.

В імені комітету і учасників семінарів складаємо сердечну подяку зарядові Собору св. Андрея за те, що дозволив вживати приміщення для наших потреб.

Цей провідний проєкт буде оцінений у надходячім провінційнім з'їзді складових організацій СУС цієї осені. Висліди проєкт будуть передані по відділах в Альберті.

Подала Павліна Лисак

ОСНОВОПОЛОЖНИКИ ФОНДУ ЦЕНТРУ УКРАЇНСЬКИХ КАНАДСЬКИХ СТУДІЙ

Центр Українських Канадських Студій Манітобського університету при Колеґії Св. Андрея має велику приємність оголосити дотацію в сумі $30,000.00, яку зложили пан Форвин і пані Марія Богдани з Ванкуверу.

За роки існування Центру, його праця значно розширилася у ділянках наукових (фундування університетських курсів), дослідних, і громадських (спеціяльні курси і програми на користь української громади). Як і всі університети, Манітобський університет, який разом з Колеґією Св. Андрея фінансує Центр УКС, переживає фінансові проблеми. Отже, шоби забезпечити існування і дальший розвиток Центру, дорадчий комітет (Policy Council) Центру — який складається з представників Манітобського університету, Колеґії Св. Андрея, української громади, і студентів Центру — вирішив створити фонд (endowment fund), проценти з якого можна буде використовувати щороку на додаткову підтримку праці Центру. Пожертва пана і пані Богданів — база цього фонду.

Пан і пані Богдани — широкознані та довголітні жертводавці на українські суспільні й наукові справи, включаючи такі установи як Колеґія Св. Андрея, Український музей в Саскатуні, Фонд Св. Володимира, і Українська Фундація ім. Тараса Шевченка. До кінця 1987-ого року їхні пожертви перевершили $160,000.00.

Пан Форвин Богдан родився в 1900-ому році в Буковині. Підчас Першої світової війни, яка перервала йому навчання в середній школі, він був в австрійській армії на італійському фронті і служив у Січових стрільцях, а від 1922 р., до 1924 р., він служив у румунській армії, яку залишив у ранзі сержанта. Через політичні й економічні причини пан Богдан переїхав до Канади в 1924 р. В 1925 р., він пересилився у Ванкувер, де в 1931 р., одружився з Марією Яськів з Брендону, Манітоби. У Канаді пан Богдан працював на різних роботах, продовжував свою науку, а, найголовніше, почав брати активну участь в організації українського суспільно-культурного життя. Наприклад, від 1925 р., він брав активну участь в товаристві "Просвіта." У 1927 р., він був одним із організаторів Ванкуверського відділу Українського товариства взаємної помочі. У 1928 р., він зорганізував українську бібліотеку при Взаємній помочі і провадив бібліотекою 56 років.

Беручи провідну ролю в організаційному житті, пан Богдан не занедбав наукову працю.

П-во Марія і Форвин Богдани

Найважніша його праця — "Словник українських прізвищ у Канаді," який вийшов у 1974 р. Словник охоплює понад тридцять тисяч сімсот прізвищ, що їх зібрано впродовж семи років. Це перша і ще досі одинока праця того роду в українському назвознавстві, яку і тепер використовують науковці і дослідники.

За віддану працю в українській справі, пана Богдана було нагороджено Шевченківською медалею в 1984 р.

Центр Українських Канадських Студій складає найщирішу подяку панові і пані Богданам за їхню жертвенність. Надіємось, що фонд Центру залишиться відповідним пам'ятником їхнього вкладу в наукове й суспільне життя українців у Канаді.

———————

З нагоди 50-літнього ювілею подружжя п-ва Олі та Николи Кіндрачуків в Келовна, Б.К., яке відбулося 23 квітня ц.р. в домі п-ва Івана і Наталі Іванишиних складаємо $20.00 на прес. фонд журналу "Промінь" з побажаннями для ювілятів.

Павліна і Петро Кіндрачук
Вернон, Б.К.

SAVELLA STECHISHIN

THE FORMATION OF THE UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATIONS IN CANADA

(Continued from last issue)

In 1925 we received from Ukraine two women's journals — ZINOCHA DOLIA (Woman's Destiny) and NOVA CHATA (New Home), both published in Western Ukraine. We were overjoyed with these two publications. They served as an essential medium of information about women's organizations and life in Ukraine. I wrote to both journals and sent them a number of subscriptions. Correspondence was established with the editors and subsequently with the women's organization SOYUZ UKRAINOK in Lviv, Western Ukraine. The relationship was further strengthened through personal acquaintance with the prominent women leaders when my husband and I spent the summer of 1928 in Western Ukraine. My husband was on a mission to buy books and procure archival material for the proposed Museum in the Petro Mohyla Institute. Being the national president of the Association, I was interested in the work of the women's organization in Ukraine. Meeting the outstanding Ukrainian activists, women parliamentarians, writers, and community workers was a very memorable and uplifting experience. Among them were: Olena Kysilewska, Milena Rudnytska, Maria Doncov, Olena Zalizniak, Olena Sheparowych, Zenaida Mirna (in Prague) and the novelist Olha Kobylianska. They were anxious to learn about life in Canada and about Ukrainian Canadians. A public meeting was arranged in Lviv and I spoke at this gathering about Canada and the Ukrainian cultural life in Canada. Interest was keen and many questions were asked. As a result of personal acquaintance, a closer relationship was established with the leading women in Western Ukraine. However, the rest of Ukraine under Soviet rule, was closed to tourists.

In 1934, the first general congress of Ukrainian women was held in Stanislaviv, Western Ukraine, Sponsored by the SOYUZ UKRAINOK. It was in commemoration of the 50th anniversary of the Ukrainian Women's Movement initiated by Natalia Kobrynska in 1884. The representative of the Ukrainian Women's Association of Canada was Hanka Romanchych. As a result of this congress, the WORLD ASSOCIATION OF UKRAINIAN WOMEN (SVITOVYI SOYUZ UKRAINOK) was formed in 1937 with headquarters in Lviv, Western Ukraine. Milena Rudnytska was the president. Our Association in Canada was affiliated with it.

The Association joined the Canadian National Council of Women in 1939 and took part in both the provincial and national conventions, and in the International Congresses. One of the members of the Association, Helen Hnatyshyn, served as president locally, provincially, nationally and as vice president in the International Women's Council. Other organizations with which the Association cooperates include the Canadian Association of Consumers, Canadian Welfare Council, Canadian Handicraft Guild, Ukrainian Canadian Women's Committee, and World Congress of Free Ukrainians.

From its very beginning in 1927, special attention was given to the cultivation and development of the Ukrainian folk arts — different types of Ukrainian embroideries, regional native costumes, pysanky (Easter eggs) — with emphasis on the retention of their authenticity. Embroidery projects, workshops, and competition displays took place year after year. During my term of office as national president, I was working as a home economist (having graduated in 1930) for the Department of Women's Work at the University of Saskatchewam, conducting one-day schools in homemaking. When visiting Ukrainian districts, I included instruction in Ukrainian embroideries, and later wrote a handbook on the subject. All this activity in folk arts after year, eventually led to the establishment of the Ukrainian Museum of Canada in Saskatoon in 1936. The idea for a museum was originally proposed by Dr. Osyp Nazaruk, representative of the Western Ukrainian National Republic, in his address at a convention of the Petro Mohyla Institute in December, 1922. The idea for a museum flourished and was later picked up by the Ukrainian Women's Association of Canada. It matured through the years and was realized in 1936 during my term of office as national president. It is now located in its own building which was officially opened in 1980. The museum has its branches in Winnipeg, Edmonton, Vancouver and Toronto. Including all the branches, the museum has the largest collection of Ukrainian ethnographic

and archival material in Canada. This is the biggest achievement of the Association.

To commemorate the 90th Anniversary of the Ukrainian settlement in Canada, the Alberta Provincial Executive of the Association, with Slavka Ferbey as the provincial president, erected a statue of a pioneer woman in Edmonton and unveiled it in 1981.

Year after year the Association carries out worthwhile cultural and educational projects involving youth, by sponsoring kindergarten, taking charge of youth groups (SUMK), helping with summer camps and awarding scholarships for Ukrainian Language studies.

National presidents of The U.W.A.C. were: O. Swystun, S. Stechishin, D. Yanda, M. Tkachuk, A Ruryk, N. Kohuska, O. Woycenko, K. Miskew, S. Wasylyshyn, S. Paush, A. Tokarek, L. Gregory, L. Ewasiuk, A. Radomska, N. Bodnar, A. Zwozdesky, A. Cholod.

In the early part of the twenties an independent, non-denominational Ukrainian Women's organization was formed in Winnipeg under the name of THE CANADIAN UKRAINIAN WOMEN with Anna Yonker as president and Zenovia Uhryn as secretary. Other prominent women in this group were: Anna Bachynska, Maria Koretska, Evhenia Uhrynivna, Emilia Hykawa, Olena Sushko and Evhenia Sytnyk. Its objective was to serve as a representative body for the Ukrainian women's organizations in Winnipeg and to participate more fully in Canadian organizations such as the National Council of Women. It was felt that through a united effort, more could be achieved for the Ukrainian cause in the Old Country. Its biggest achievement was a very successful mass meeting in 1930, in Winnipeg protesting the atrocities, torture, and inhumane treatment of the Ukrainian people in Western Ukraine, carried out by the Polish Government as punishment for the patriotic strivings of Ukrainians to regain independence for their own country. This organization did not get the support of all the local organizations as was expected, and was thus disintegrated in the early thirties.

After the First World War a new wave of Ukrainian immigrants came to Canada, numbering about 45,000, many of whom were veterans of the Ukrainian armies that had fought Russian and Polish armies for the independence of Ukraine from 1917 to 1921. The majority of these immigrants were from Western Ukraine. They were nationally conscious in a political sense, having been involved in the struggle for the Ukrainian cause. They settled mostly in urban centers. The existing Ukrainian organizations in Canada were not to their liking, being in their opinion, too Canadianized. They formed their own organization in 1932 — THE UKRAINIAN NATIONAL FEDERATION which in five years time had 70 branches in different parts of Canada.

The women of this group formed Girl's Clubs and Auxiliaries of the Federation, and in 1934 organized nationally forming the UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATION OF CANADA in Saskatoon, with Anastasia Pavlychenko as the founding president. Other founders were: Evhenia Sytnyk, Maria Gulay, Stephania Bubniuk, and Stephania Sawchuk. Its 40 branches perpetuate the memory of Olha Basarab, a Ukrainian heroine who was tortured to death by the Polish police in 1924 for her participation in the Ukrainian struggle for independence. Being affiliated with the Federation, the women of this group, jointly with men, work to carry out projects of assistance to Ukrainian political prisoners and disabled veterans of the Ukrainian revolutionary army. The Organization has a monthly journal — WOMEN'S WORLD (ZHINOCHYI SWIT — first published in 1950) and a number of other publications. The present editor is Yaroslava Zorych. In the area of cultural and education work, it follows the same course of activities as the Ukrainian Women's Association of Canada, promoting Ukrainian identity and the cultivation and preservation of the Ukrainian language and cultural heritage. It also works closely with youth groups.

The Ukrainian Women's Organization of Canada joined the National Council of Women in 1947, and takes part in its provincial and national conventions as well as in the International Congresses. One of its leading members, Josephine Klymkiw, served as vice president of the National Council of Women. It is also affiliated with the World Federation of the Ukrainian Women's Organizations, and the Ukrainian Canadian Commitee (Women's Council). It cooperates with the Ukrainian Cultural and Educational Centres, Ukrainian Gold Cross (USA), and the World Congress of Free Ukrainians.

National presidents of the U.W.O.C. were: A. Pawlychenko, M. Gulay, E. Sytnyk, A. Tarnowetsky, O. Stebnytsky, S. Sawchuk, Y. Zorych, L. Chaykowsky, S. Prociw, J. Klymkiw.

The Monarchist Organization was formed in Canada in 1924, supporting the claim of Hetman Pawlo Skoropadskys's son, Danylo, to the throne of independent Ukraine. The Monarchist Organization was active in the thirties and forties. Its members were mostly from the Ukrainian Catholic group. The women of this group had about 20 auxiliaries in the 1940's, and they formed the WOMEN'S SECTION

OF THE UNITED HETMAN ORGANIZATION with Anna Arabska as their leader. In the 1950's this organization disintegrated.

T H E UKRAINIAN CATHOLIC WOMEN'S LEAGUE OF CANADA was established in Winnipeg in 1944 by uniting different regional and local women's organizations connected with the church. Mary Dyma was the founding president. Other leading women were: Kateryna Crouse, Stephania Potosky, Maria Wawrykow, and Maria Bowden. It has 142 branches in six of the ten Canadian provinces with a total membership of over 6,300 (in 1979). There are five eparchies (diocese), with an executive in each. The national executive directs and coordinates the work of the five Eparchial Executives. Conventions of the five Eparchial Executives are held every second year at which time the new executive is elected. The national executive is selected every three years at a national Congress. The League has a quarterly publication OUR WAY (NASHA DOROHA), which is included with the membership. The first editor was Anna Maria Baran and later Vera Buchynski took over.

The Ukrainian Catholic Women's League of Canada is strictly a catholic organization. It works closely with and under the guidance of the church hierarchy. Its fundamental aims are to develop and enrich the religious and spiritual life of each member and each parish. Just like all other Ukrainian organizations in Canada, it strives to preserve and develop Ukrainian culture in Canada through Ukrainian language classes, publications, and summer camps. It has museum collections of Ukrainian artifacts in several centres in Canada.

The Ukrainian Catholic Women's League of Canada is affiliated with the World Union of Catholic Women's Organization, the Women's Council of the Ukrainian Canadian Committee, the World Congress of Free Ukrainians, the Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada, and the World Federation of Ukrainian Women's Organizations.

The following women were national presidents of the Ukrainian Catholic Women's League of Canada: Maria Dyma, Maria Bowden, Luba Wall, Anastasia Semotiuk, Mychalina Woytkiw, Anna Pryma, Katherine Krause, Dr. Stephanie Potoski, Iryna Pawlykowska, Iryna Malycka, Vera Buchynsky, Lena Sloboda, Maria Doliszny, Adeline Dudae, Yaroslawa Tatarniuk.

In large centres like Winnipeg, there had always been a long felt need for a central organization that would serve as a representative body for the local Ukrainian women's groups. With this need in mind the women in Winnipeg organized the UKRAINIAN WOMEN'S COUNCIL in 1936 on the initiative of Hanna Mandryka. She was the founding president and leader of the group. Twelve local women's organizations joined the Council and worked closely with the local Women's Council and the National Council of Women. During the Second World War this Council actively participated in War Services on the home front, and in the campaign for funds for the Ukrainian war refugees. In 1944 this central organization was replaced by the WOMEN'S COUNCIL OF THE UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE.

When the Ukrainian Canadian Committee was formed in 1940, and the Ukrainian national organizations joined hands to work together, the leading women felt that the national women's organizations should also unite and coordinate their work. There was a definite need for a representative body. This was realized in 1944 when four organizations — the Ukrainian Women's Association of Canada, the Ukrainian Women's Organization of Canada, the Women's Section of the United Hetman Organization, and the Ukrainian Catholic Women's League of Canada — formed the WOMANS'S COUNCIL OF THE UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE. It is also called UKRAINIAN CANADIAN WOMEN'S COMMITTEE. From the very beginning, the Women's Council accepted the principle of electing executive members by allowing each member-organization to serve its term on a rotational basis. This system proved to be successful. The Congress of the Ukrainian Canadian Committee is held every three years. The Women's Council holds its convention in conjunction with the Congress, and elects a new executive at tha time. Branches of the Council were formed in larger centres. The first executive of the Council consisted of: Maria Dyma (president), Maria Gulay, Olha Woycenko, Anna Wasylyshyn, Maria Symchych, Maria Lazechko, Anna Yakimischak, Maria Pecheniuk, Hanna Mandryka, and Pelagia Genyk.

It was the time of the Second World War. Each Ukrainian women's organization worked with zeal and dedication to help in the war effort. In some activities they joined hands and worked in a united way through the Women's Council. Their work for the Red Cross was a daily occupation of sewing, knitting, mending, and packing parcels for soldiers and families overseas. They promoted the Victory Loan, sold War Saving Certificates, assisted with Ration Coupon Books, looked after hostels, and sponsored receptions for servicemen. Each organization had its own fund-raising campaign for war needs. The Ukrainian Women's Association of Ca-

nada donated $1,977.68 to the Defence Department in Ottawa to purchase an ambulance on which the Associations's insignia was inscribed. After the War, the Committee, as well as individual member organizations, sent food and clothing to displaced persons overseas.

At the Second Congress of the Ukrainian Canadian Committee in Toronto their work was highly praised: "The Ukrainian women in Canada stood like a granite wall, an invincible strength on the home front in all of its various efforts to speed the day of Victory — they took full participation in the unrelenting labor for building up of the country," (The Ukrainian Canadians by M.H. Marunchak, Winnipeg, 1960, p. 417).

One of the great achievements of the Women's Council was the statue of Lesia Ukrainka, the greatest Ukrainian poet, erected in a Toronto park in 1975 to commemorate the 100th Anniversary of her birth. Leonida Wertyporoch was in charge of this project.

The following women served as national presidents of the Ukrainian Canadian Women's Committee: Maria Dyma, Natalia Kohuska, Anna Tarnoweska, Eugenia Sytnyk, Olha Woycenko, Natalia Bashuk, Luba Chaykowska, Victoria Symchych, Yaroslawa Iwanchuk, Vera Buchynsky, Dokia Cherewyk, Myroslawa Stelmach.

The third wave of Ukrainian immigrants came to Canada after the Second World War as displaced persons and political refugees; among them were skilled tradesmen, professionals, journalists, and outstanding scholars. They settled in the industrial centres. Some of them joined the existing Ukrainian organizations. A number of them, however, formed their own organization. Having actively participated in the struggle for independence of Ukraine, they were strongly attached to the national cause and the political organization in Western Ukraine. Therefore, in 1951 they organized the CANADIAN LEAGUE FOR THE LIBERATION OF UKRAINE. Within the Canadian way of life, the founders endeavored to continue moral and financial support of the effort to liberate Ukraine from the Russian Communist enslavement. The League quickly expanded and in 1967 had 55 branches and about 3,000 members.

The women in this group organized nationally in 1951 as the WOMEN'S ASSOCIATION OF THE CANADIAN LEAGUE FOR LIBERATION OF UKRAINE. Maria Solonynka was the national president. Other prominent women who have worked in this group include: Yaroslava Iwanchuk, Olha Zaverucha, Leonida Wertyporoch, and Sonia Sagash. The Association has a page in Toronto's Ukrainian weekly Homin Ukrainy initiated in 1954, with Maria Solonynka as editor.

As the name implies, the women of this group work jointly with men in their various projects related to the liberation movement. They help in arranging demonstrations and protests by distributing publications against Russian injustice and enslavement. They devote much time and effort to their youth group (SUM), which is well organized and active. Their cultural, educational, and charitable work is similar to that of other Ukrainian women's organizations in Canada. The Association is affiliated with the National Council of Women, the Women's Council of the Ukrainian Committee, the World Federation of Ukrainian Women's Organizations, and the World Congress of Free Ukrainians.

The following women were national presidents of the Women's Association of The Canadian League for the Liberation of Ukraine: Maria Solonynka, Olha Zaverucha, Maria Shkambara, Lesya Shust.

The Ukrainian women graduates in Winnipeg organized THE ALPHA OMEGA WOMEN'S ALUMNAE in February, 1958. The founders were: Daria Ratuski (founding president), Marje Hrushovetz (secretary), Marusia Klymkiw (vice president), Halia Charney, Connie Sarchuk, and Betty Prokopchuk. Membership consists of Ukrainian university graduates who desire to promote and foster Ukrainian culture within the Ukrainian and English speaking communities.

The Alpha Omega Women's Alumnae holds monthly general meetings featuring guest speakers, and sponsors annual projects open to the public. Alumnae has sponsored numerous art shows which have provided professional and amateur Ukrainian artists an opportunity to exhibit their works in Winnipeg.

In addition to promoting the arts, the Alumnae has sponsored receptions for the Citizenship Court for new Canadian citizens, and has helped Ukrainian students on campus with various projects. Annually, the Alumnae presents a bursary to provide assistance for a Manitoba grade XII student of Ukrainian descent upon entering university. In 1974, as a Winnipeg Centennial project, the Alumnae published a booklet honouring Ukrainian women who graduated from the University of Manitoba prior to 1940.

The Alpha Omega Alumnae is affiliated with the Winnipeg branch of the Women's Council of the Ukrainian Cadadian Committee.

The following were presidents of the Alpha Omega Alumnae: Darcia Ratuski, Marusia Klymkiw,

Leona Radchuk, Constance Sarchuk, Nadia Negrich, Anne Neufeld, Irene Melnyk, Rose Niedzybrodcki, Halia Charney, Zorianna Hayworon, Margaret Hrushovetz, Luba Harasym, Natalia Dobrowolski, Leona Burdeniuk, Irene Humeny, Sylvia Uzwyshyn, Irene Romaniw, Joan Lewandowsky, Olga Uhryniuk, Irene Iwanchuk, Roma Romaniak, Maria Halkewycz, Kathryn Jast, Helen Feniuk, Elsie Solar, Oksana Bodnarchuk, Mary Melosky, Anne Smigel, Olga Fuga, Nadya Kostyshyn Bailey, Odarka Trosky, Vera Matwichyna, Dr. Natalia Aponiuk.

Ukrainian Women's organizations in Canada have benefitted women in many ways. They have taken them out of the confines of their home and have helped them to develop self-confidence and self-worth through the organizations' activities in community work. Serving on the executive gave women a good opportunity to be leaders. The organizations instilled pride in their ancestry and opened wider horizons to cultural growth and higher spiritual goals. This is a positive force conducive to developing good personal characters and a worthy Canadian citizenship.

The Ukrainians in Canada have taken their place alongside the British and the French, contributing the best of their culture to the Canadian Mosaic. They have gained the respect of the Canadian community. The Ukrainian women's organizations, as well as individual women, have played their part in making our life in Canada successful.

MEMBERSHIP TEA

KANORA, SASK.

The Ukrainian Women's Association, Maria Markowich branch of Canora, Sask., held their annual membership tea on Sunday, February 21, 1988 at 2:00 p.m. at the Rainbow Hall.

Honorary members at the head table included Nellie Stratychuk, Dora Lenko. Absent was Paula Danylchuk.

Honored for 25 years of membership were Olga Danylchuk, Sophie Danylchuk, Inez Dwernychuk, Olga Gulutzan and Lillian Ortynsky. Only Inez Dwernychuk was present.

Thirty-five year wards were given to Mary Drobot, Rose Kraynick and Olga Oystryk.

Receiving 45 year awards were Stephanie Gorchynski and Mary Ludba.

Helen Yaholnitsky of the Gateway Lodge was honored with the 50 year award.

The program started with a moments' silence in honor of deceased members, followed by a welcome from the women's association president, Olga Oystryk.

An introductin and welcoming of nine new members followed with Helen Cymbalisty, Alice German, Bernice Hladun, Julie Kraynick, Odarka Kudeba, Katie Ochitwa, Karen Ochitwa, Violet Stankewich and Marie Wenarchuk. Prospective members who were not able to attend will be welcomed at the next women's association meeting in March.

Відділ Марії Маркович, Канора, Саск.
Seated: l—r are Dora Lenko, Nellie Stratychuk.
Honorary members:
Seated: l—r are Stephanie Gorchynski, Mary Lubba, 45 years members; Standing: l—r are Rose Kraynick, Mary Drobot, 35 years award; Inez Dwernychuk, 25 years award; Olga Oystryk, branch president and 35 years. award, and Ann Stinka, past president.

Several members of 10, 15 and 20 years were acknowledged by membership chairman, Adeline Zawislak.

Piano selections were played by Maria and Natalia Derewianka and Lesia Danylchuk. Tea and goodies followed closing remarks.

Two lovely Easter pysanky decorated and donated by Dora Lenko, were door prizes won by Pauline Semeniuk of Yorkton and Bernice Hladun of Canora.

O. Oystryk

НАШИМ ДІТЯМ

ГУЦУЛКА КСЕНЯ ПОМОГЛА МАРУСІ ПРИСПАТИ СЕСТРИЧКУ

Коли тато і мама їдуть на роботу, а Марта — до школи, коло малої Ганнусі залишається тільки бабуся.

Ганнуся спить до дев'ятої, а то й десятої години. Але часами буває інакше: Ганнуся будиться куди раніше і кличе бабусю. Бабуся не має часу зварити внучці кашу. Або Ганнуся встає з ліжечка і, не одягнувшись, іде до своїх іграшок та починається забава.

Але незадовго Ганнуся починає вередувати: не хоче їсти, ляльки тягне за волосся, а зайчика чи слона тягне за вуха і кидає у ванну. Не слухає бабусі, починає плакати, хоч сама не знає чому, і бабуся має з нею "цілу мороку".

Бабуся розповіла це мамі, а мама каже: "Це тому, що Ганнуся зарано будиться".

Але що ж робити, щоб Ганнуся не будилася або щоб її ще трохи приспати?

В хаті тихо, тихесенько, ніхто не підіймає галасу. Якщо, б, не дай Боже, дитина захворіла, то певно, що погано спить. Але нічого такого нема, дитина здорова — і все ж таки будиться. Мама з бабусею стали думати, щоб таке зробити, щоб Ганнуся ще раз заснула. Вони напевно були б щось придумали, але їх випередила Мартуся і то нехотячи.

В Ганнусі є чимало іграшок, але найбільше любить вона ляльку, гуцулку Ксеню. З ніким так довго і сердечно не бавиться, як із Ксенею. І спати кладе її поруч себе, і пригортає її до себе, і цілує в обидва личка, а часом розповідає їй якісь дивовижні казки, яких ні мама, ні бабуся, ні Мартуся не розуміють. Але Ксеня, мабуть, розуміє...

Одного дня в школі не було науки. Тато і мама поїхали до праці, Марта почала читати "лектуру" для суботньої рідної школи, а бабуся варила сніданя. Раптом Ганнуся збудилася і кличе бабусю.

— Мартусю, — каже бабуся, — я не можу відійти від кухні, бо збігне вся кашка. Піди на хвилинку до сестрички!

Мартуся підходить до Ганнусиного ліжка, кладе палець на уста і шепче: "Ти голосно не говори, бо збудиш Ксеню. Бачиш, як вона гарно спить. А як її збудиш, то вона з перелякy почне плакати і може захорувати..."

Ганнуся звертає погляд на Ксеню, що, зажмуривши очі, спить поруч неї. Ганнуся справді не хоче зробити Ксені прикрости і збудити її. Вона перестає голосно говорити. А Мартуся тим часом додає:

— Я скажу тобі казочку, але дуже-дуже тихенько. Хочеш.

Ганнуся хоче, наставляє вушка, лежить непорушно — і ще Марта до половини казочки не дійшла, як Ганнуся вже спить.

М. Маморський

ВШАНУВАННЯ ПАРАНІ ГАВРИЛЯК-ПОРТЕР

Кожного року управа Катедри Св. Івана в Едмонтоні, вшановує почесною грамотою своїх заслужених членів підчас обіду в День Подяки. Отже, в неділю 18-го жовтня 1987 вшановано Параню Гавриляк-Портер, як довголітну членку катедральної громади.

Параня народилася в околиці Шандро, Альберта в родині свідомих піонерів, Олександра і Розалії Шандро. Закінчивши вищу школу та учительський семінар, вона учителювала кілька років.

Після одруження із Василем Гавриляком, молода пара переселилалася на сталий побут до Едмонтону. В 1946 р. вони стали членами Українського Православного Катедрального Собору Св. Івана.

Свого часу Василь Гавриляк був вибраний посадником міста Едмонтону і займав цей пост кілька років. Як дружина посадника, Параня мала певні обов'язки, котрі вона виконувала ввічливо та з повагою. В цих роках, вона виховала три донечки.

В 1975 р. посадник Гавриляк сподіваючись прожити до 95 літ, як його батько, раптово помер, лишаючи багато недокінчених справ. Параня мусіла це все привести до порядку. Вона також старано працювала щоби змінити ім'я Mayfair Park на Hawrelak Park і де в 1976 р. Міська Рада це виконала за належним признанням бувшому посадникові.

В 1980, вона одружилася вдруге із Кеном Портером.

Все своє життя Параня була зацікавлена здоров'ям та добробутом свого суспільства. Тому вона постановила, своїми засобами, жертвувати на загально добрі цілі відносно здоров'я всіх співгорожан в місті Едмонтоні.

Параня Гавриляк-Портер заслуговує на похвалу та наслідування за її суспільну свідомість.

* * *

PEARL HAWRELAK—PORTER

Major contributions to the health care of the citizens of Edmonton by Pearl Hawrelak-Porter; as well as other good works:

1976 — furnishings for the gymnasium in the new YWCA building.

1977 — Pearl was instrumental in providing the central Orthodox Cross at the Evergreen Gardens Cemetary. The cross is made of red granite from Minnesota, USA.

1980 — funded improvements at the Orthodox Church at Shandro, Alberta and was responsible for the construction of the Shandro Church archway. This church has now been declared a historic site.

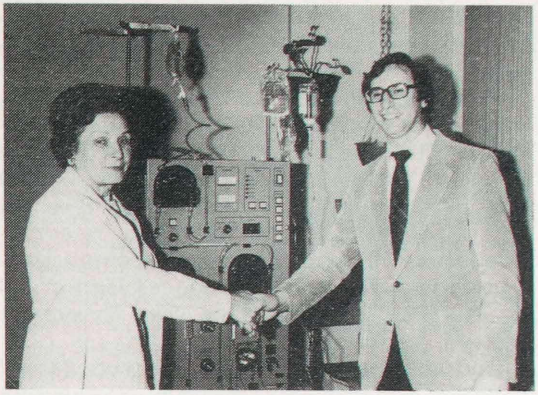

Presentation of "M. S." machine to the University Hospital May 28th 1982. Mrs Pearl Hawrelak and Dr. Phillip Gordon receiving the machine.

1982 — donated a Cobe Machine to the University Hospital for research in the treatment of mltiple sclerosis.

1982 — funded the purchase of Flotation Water Beds to the following hospitals: University, Youville, General, St. Joseph's Auxiliary, Norwood Extended, Dickensfield, Misericordia and Royal Alexandra.

1982 — furnished three units at the Youville Hospital.

1983 — donated a Cavitron Ultrasonic Surgical Aspirator to Royal Alexandra Hospital.

1986 — donated a Blood Cell Sorter and Analyzer to the University Hospital.

1986 — purchased a sportsvan, large enough for four patients and four attendants, for St. Joseph's Auxiliary Hospital.

1986 — donated money for the purchase of trees and shrubs to beautify the grounds of the Dnipro Senior Citizens Home.

On August 5, 1987, Pearl was honoured by the Good Samaritan Society for her presenting of Emergency Response Centre equipment for the Lifeline Program. With this Lifeline System, patients may get assistance, any time, day or night, by the press of a button.

On September 26, 1987, she was awarded the Order of St. John's Ambulance in a ceremony conducted by the Lieutenant-Governor of Alberta, the Hon. Helen Hunley. Pearl was presented with a mantle and a pin in honour of the occasion.

The members of the Ukrainian Women's Association of Canada congratulate Pearl Hawrelak-Porter on her achievements, wish her good health and many more years of productive life for the benefit of others.

Nellie Seniw, President
St. John's Cathedral Branch
UWAC

МОЛОДІ ТАЛАНТИ

Як приємно бачити, коли молода людина продовжує українську традицію писання писанок особливо, коли цікавиться та вишукує фолкльорно — історичні візерунки для них.

Галина Сидоренко, донька мистця Петра Сидоренка і Катерини — з дому Василів. Належать до Православного Собору св. Володимира в Торонті. Галина дуже добре знає українську мову, як також німецьку і французьку. В червні 1987 р. закінчила Б.А., із лінґвістики та естонської мови у Торонтонському Університеті. Цього року кінчає М.А. і плянує продовжувати студії на рівні Ph.D. із лінґвістики та славістики Америці.

Проходила вишкіл рисування у свого батька — мистця. Це виробило красу ліній, що і видно на писанках. Почала писати писанки від чотирьох років. Плекання писання писанок почалося змалку у клясі рідних та близьких знайомих, таких як д-р, Тетяна Рева — хрещена мати, двоєрідна тітка Тетена Паланнек, та троєрідна тітка Галина Михальчук.

Щиро вітаємо Галю з її науковими та мистецькими досягненнями.

З ЧАЙНОГО ПРИЙНЯТТЯ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ПРОМЕНЯ"

Після місячних зборів відділу 3-го травня членки, які чисельно прибули на збори, залишилися щоб за чашкою чаю привітати голову Віру Яремченко з її Днем народження, який минув 20 квітня.

Заступниця голови Вікторія Калюжна попрохала присутніх проспівати "Многоліття". Всі гуртом бажали Вірі щастя, здоров'я, довгих років та витривалості для праці в організації. Віра є однією з членок — засновниць відділу ім. Кн. Ольги в м. Лондоні.

В минулому виконувала ріжну працю в управі, у свій час вчила недільну школу. Другий рік працює Віра головою відділу. Спокійна, ввічлива, вирозуміла вона вміє приєднати жінок, членок і прихильниць, до праці для добра відділу і громади.

Дбає Віра за успіх праці відділу у всіх ділянках. Сказала Вікторія, що сьогодні лише скромне вшанування Віри, а як їй буде 65 (до речі, Вірі ще далеко до " золотого віку") тоді буде величавіше відзначення. За чашкою чаю зібрали $20.00, від себе Віра додала $20,00 і на пресовий фонд "Променя" висилаю $40,00.

Подяка Вірі Новицькій за смачний торт, членкам за присутність і пожертви, а Вірі дай Боже подостатком довгих і благих літ!

Н. Кузьменко
секретар відділу

Галина Сидоренко. Писанка 1987 р. 1.Київ, 2. Харків, 3. Поділя, 4. Гуцульщина, 5. Кубань, 6. Поділя, 7. Гуцульщина.

ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ПРИ КАТЕДРІ СВ. ІВАНА

ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА

Річні збори Відділу відбулися в неділю 6-го грудня 1987 року Голова Анастасія Сенів перепровадила збори, а секретаркою була Марія Мельничук. Пані Сенів відкрила збори молитвою. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять покійних членок: Параскевію Каланчу, Ольгу Гладун, Євдокою Дяків та Анну Сербень. Дальше, пані Сенів привітала почесних Всеканадських голів СУК, та подала привіт від прот. Микола Равлюка, настоятеля Катедри.

Пан Никола Охота, голова катедральної громади, в імені членів громади, висловив подяку членкам Відділу за їх щиру працю при громаді, та за фінансові пожертви. Члени головної управи подали звіти. Звіти голів комітетів були подані на місячних зборах в листопаді.

Голова, Анастасія Сенів, в своїому звіті зясувала успішно пророблену працю всіх комітетів, котрі працюють при Відділі. Звіт голови Відділу, Анастасії Сенів:

Як голова Відділу при катедральній громаді Св. Івана, я старалася якнайкраще виконувати мої обов'язки. Брала участь у зборах, дискусіях в Провінційній Екзекутиві Союзу Українок Канади на Альберту, та в нашій церковній управі.

Наш відділ бере активну участь в Локал Ковнсил оф Вимен, в Міжнародній Амнестії, є членами Комітету Українців Канади та беремо участь в урядових справах нашого міста та провінції. Ми працюємо зі всіма едмонтонськими Відділами Союзу і з Провінційною управою СУК підчас Весняної Виставки, і чаю в Днях Спадщини.

За минулий рік, я мала приємність перепровадити десять місячних зборів, як також екзекутивних і спеціяльних засідань нашої управи. Давала привіти й брала участь у різних підприємствах. Я була делегаткою на Соборі святкування 1000-ліття Хрещення України в Св. Православну Віру в Саскатуні 13—16-го серпня 1987 і була делегаткою на зборах єпархіяльної конференції в листопаді 1987. В нашому Відділі є 283 членів. Цього року ми прийняли 8 нових.

Одною із наших найважливіших цілей є заохочувати нашу молодь до участи у нашому громадському житті, і щоб вони засвоїли українські традиції, та щоб мали нагоду поліпшити знання української мови. Щоб осягнути згадані цілі, ми організували:

Українську школу під проводом Соні Гавриляк і учительками Іванни Дженис і Марії Шварбрик. Школу українських танків під проводом Шеріс Килик. Молодший Відділ СУМК під проводом Наталки Ковалишин і Емеліяна Єринюка. Старший Відділ СУМК під проводом Ґені Романчук. Садочок під проводом Надії Опир і учительки Домки Сапиги. Дитячі ясла під проводом Христі Звоздецької.

Наш Відділ жертвує поважні суми на фонд Св. Володимира, Колеґію Св. Андрея, Українському Голосі, СУС Фундацію, Міжнародній Амнестії, Інститутові Св. Івана, поміч Православній Церкві в Бразилії, студентам Богословської Школи і Освіти, фонд Демянюка і Шумука, і т.д.

Добродійний комітет відвідує хворих в лікарнях і по домах. Цей комітет приготовляє кошики на Різдво і Великдень для старших і для тих що перебувають в лікарнях. Церковний Комітет займається прикрасою церкви на кожне богослуження. Члени цього Комітету подають каву і перекуску першої неділі кожного місяця перед зборами Відділу як також по панахидах, які відправляються в Катедрі.

Наш Відділ зарядив: Членський чай і чай журнала Промінь. Вшанування членок Дарії Янди та Фіони Пелех з нагоди одержения Шевченківські медалі. Ювілейний Вечерок для вшанування членок і звітування З'їзду СУС. Чайне прийняття Владики.

Підчас наших місячних зборів, та відсутности культурної референтки, я зарядила слідуючі теми:

Доповідь лікарки, д-р Татарин про здоров'я жінок. Дієпозитиви і доповідь про українське обрядове печиво. Доповідь проф. Горняткевича про ікони. Висвітлювання тасьми та фільм про суд над Іваном Дем'янюком. Доповідь голови Союзу Українок Канади, Анни Токарик, про поїздку по Канаді. Доповідь бувшої голови СУС, Андрія Мельничука про стосунки СУС та СФУЖО. Показано фільм "Крамниця у Вінніпезі" Нешенол Фільм Борд. Показано фільм про життя Василя Курилика. Демонстрація і вироби пасок. Передала звіт нашої праці у Відділі на річних зборах Консел оф Вимен. Брала участь в Комітеті Довідника під головством Йоанни Дженис. Референтка Міжнародних Справ виконала слідуючі обов'язки: (Ольга Райчиба) Пише листи у обороні українських політв'язнів. Написала бріф в справі Бил С—22 і представила його перед Комісією Сенаторів, 3-го червня, 1987 в Едмонтоні. Приготовила, із згодою управи Відділу, п'ять тем для дискусії на будучих семінарах Провінційної Екзекутиви на Альберту, котрі мають відбутися в березні 1988 року. Анастасія Радомська і Доця Корпан із їх комітетом приготовили "ростер" для помочі з телефонами нашим місячним комітетам.

В нашім Відділі є багато працьовитих членок, котрі занимаються приготуванням обідів, весільних бенкетів і різних підприємств. З приходів цієї праці, Відділ в силі посилати пожертви на всілякі добрі громадські цілі.

Складаю сердечну подяку всім членкам за їх співпрацю. Щира подяка та за довір'я до мене.

Анастасія Сенів, Голова

Хто не знає свого минулого, той не вартий свого майбутнього. Хто не шанує видатних людей свого народу, той сам не достойний пошани.

(Максим Рильський)

У РОЦІ 1987, ВІДДІЛ ПОЖЕРТВУВАВ НА СЛІДУЮЧІ ЦІЛІ:

Катедра Св. Івана в Едмонтоні $26,000.00
Стипендійний Фонд — Пров. Управа СУК ... $200.00
Музейну Фундацію 500.00
Студентові Теології в Колегії Св. Андрея (Д. Ґошко) 500.00
Міжнародні й Амнестії 500.00
Інститутові Св. Івана (Освіта) 1,000.00
СУС Фундацію 500.00
Український Голос 500.00
Фонд Дем'янюка і закуплення тасьми 1,030.00
Фонд Шумука 500.00
Українську Школу й Танці: (Govt. of Alberta Grant) 2,580.50
Садочок: $873.00 — (Govt. of Alberta Grant — $2,580.50) 3,455.50
Промінь: Відновлені передплати $881.00; Нові передплати $60.00; Пресовий Фонд $783.00. Разом: 1,724.00

За минулий рік приходу було $103,783.09. Розходу $92,511.42. Касирка відділу Надія Николин.

УПРАВА НА РІК 1987:

Голова відділу ..... Анастасія Сенів
Уступаюча голова ..... Анна Томнюк
1-ша Заст. голови ..... Мирослава Фербей
2-га Заст. голови ..... Наталя Самиця
..... Ірина Сепин
..... Катерина Гавриш
..... Галина Єринюк
3-тя Заст. голови ..... Катерина Гарасин
4-та Заст. голови ..... Юлія Чаглей
Рекордова секреатарка ..... Марія Мельничук
Кореспонденційна секр. ..... Леся Івасюк
Заступниця секретарок ..... Наталка Ковалишин
Касирка ..... Надія Николин
Заступниця касирки ..... Параска Крокош
Контрольна комісія ..... Анна Кравець
..... Наталя Качмарська
..... Наталя Дептух.

ГОЛОВИ КОМІТЕТІВ:

Ювілейний — Надія Боднар, архіви — Луіса Феняк, добродійний — Єлена Євчук, церковний — Богдана Масло, Видання перекуски — Катерина Єринюк, Українська Школа і танки — Соня Гавриляк, Садочки — Надія Опир, Молодший СУМК — Наталка Ковалишин, Старший СУМК — Джералдін Наконечна, соціяльний — Катерина Гавриш, членський — Марія Гринчук, Анна Томнюк, культурно — освітний — Марія Мельничук, "Промінь" — Емілія Репка, Бібліотека — Софія Василишин, Музейна Фундація — Елисавета Прокіпчук, Локал Кавнсил — Марія Косташ, почесних членок — Леся Івасюк, Правельник — Івана Дженіс, Анна Кравець, Маєтковий — Стела Обиховська, Ірина Сепин, Протокол для архіву — Іванна Дженіс, Анна Кравець, Харитативний — Надія Боднар, Мистецтво — Марія Лазарук, Українські справи — Марія Гринчук, Амнестія — Ольга Рийчиба, Репрезентантка до КУК — Розалія Фарина, Школа бандури — Наталка Гарасимів, Дитячі ясла — Христина Звоздецька — телефонічний — Ольга Грушка, місячні комітети — Докія Корпан.

МІСЯЧНІ КОМІТЕТИ:

Січень — Докія Корпан, лютий — Докія Корпан, березень — Ольга Камінська, квітень — Ангеля Вовк, травень — Парася Калет, червень — Катерина Гобден, липень — серпень — Катерина Гавриш, вересень — Анна Пронюк, жовтень — Наталка Фарина, листопад — Ґеня Романчук, грудень — Ніна Вірстюк.

Збори закрито молитвою. По закінченню зборів управа катедральної громади гостила всіх присутніх смачною вечерою.

Анастасія Сенів — голова
Марія Мельничук, рек. секр.

ВІДДІЛ ІМ. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

ШІГО, САСК.

Річні збори відділу відбулися 6-го грудня 1978 р. в Народнім Домі в присутности 16 членок. Предсідницею зборів була К. Думанська, секретаркою А. Парнета. Прочитано протокол з минулорічних зборів, по цім слідували звіти зяряду та контрольної комісії.

Діяльність відділу. Впродовж року відбулось 6 місячних зборів. Наші завдання однакові кожного року, пробуємо виконувати все те, що до нас належить, як приготовлення поживи на помани, похорони, обід на День Подяки після місійної відправи, перекуски для членів церковних окружних зборів, храмовий обід і осінній базар.

П'ять членок ходили збирати на фонд недуги рака, продавали білети на Музей і Пров. З'їзд. До церкви придбали фелоники для вівтарних хлопців, купили оксамитове полотно і пошили заслону на райські двері та купили замки на вікна. Малі дарунки вручили членці, яка прощала нашу околицю, а другій з нагоди поселення в новім домі. Дві членки були учасницями великого святкування 1000-ліття християнства України в Саскатуні та одна була делеґаткою на З'їзді в Саскатуні. Кілька членок були учасницями святкування 60-ліття Союзу Українок Канади у відділі ім. Олени Пчілки в Йорктоні. Відвідуємо хворих і посилаємо квіти та картки побажань. Виповнюємо кожнорічний буджет до Централі та передплачуємо журнал "Промінь".

Фінасовий стан відділу. Приходу в 1987 р. було $4.964.05, видатки — $3.839,19, в касі лишилося — $1.124,86.

Заряд на 1988 — К. Рудей — голова, К. Думанська — заст. голови, А. Парнета, секр. М. Денесик — касирка С. Стадник і Є. Гаврилюк — контрольорки.

Після закінчення зборів відбулась у ресторані членська вечеря.

К. Рудей — голова
А. Парнета — секретарка

Річні звіти відділів Союзу Українок Канади

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ДАВФИН, МАН.

Річні збори відділу ім. Лесі Українки відбулися в неділю 29-го листопада в Українській Православній Авдиторії. Голова Марія Тузик відкрила збори і попросила прот. Є. Труфина, провести молитву. Слідувала хвилина мовчанки в пам'ять покійних членок. Предсідницею зборів була Марія Білоус, а секретаркою Марія Ґорчинська. Секретарка зборів відчитала протокол річних зборів за 1986 рік. Слідував звіт касирки, який вона докладно опрацювала. Членка контрольної комісії заявила, що рахунки касирки провірено, вона внесла вотум довіря. Рек. секретарка сказала, що впродовж 1986 р. відділ відбув 8 місячних зборів, піврічні збори, надзвичайні і двоє засідань заряду. Корес. секретарка, вислала 20 листів і 6 карток подяки. На зборах читано і дискутовано справи порушені в обіжниках від Централі Союзу Українок Канади і Манітобської Провінційної Екзекутиви, та іншу в різних справах. У відділі маємо 67 членкинь з того почесних 10, вписалося 3 нових, відзначено 18 членкинь за їхню працю у С.У.К. на протязі 25-літ, а 4 за 50-літну. Членки відділу учителюють в Рідній Школі, співають в церковному і фестивальному хорах. Членки також помагають в часі Українського Національного Фестивалю, де лише потрібно. Декотрі належуть до управи фестивалю.

Проєкт відділу у ювілейному році Хрещення України. Членки рішили вишити дві хоругви з іконами св. Володимира і Ольги, які посвятив Блаженний Владика Василій в часі візитації, як церковна громада св. Юрія Переможця відбувала храм і 60-літний ювілей. Все відбулося по святочному. Окрім вишиття хоругов ми також рішили вислати пожертви з нагоди Хрещення України, як слідує: на фонд будови будинку для приміщення архівів і музейних річей ім. бл.п. о. С. Савчука $2,000.00, на Фонд Св. Володимира — 1,000.00, на Фундацію Колелеґії Св. Андрея 1,000.00, на Український Музей Канади Союзу Українок в Саскатуні $1,000.00, на журнал "Промінь" $1,000.00, Український Голос $1,000.00, — Фундація Союзу Українців Самостійників $500.00, Церква Св. Юрія Переможця в Давфині $500.00, — Українська Православна Авдиторія $500.00, — Село Україна в Давфині — $500.00, Дафин Паблик Лайбрері (бібліотека) $200.00.

Слідує дальша діяльність: в січні у святочний час Різдва Христового членкині відділу приготовили святочну вечерю для хворих в "Personal Care Home" Відсвяткували роковини Лесі Українки. Взяли участь в концерті Тараса Шевченка. Влаштували весняний базар, чайне прийняття і продаж традиційного великодного печива і писанок. Відвідали хворих в старечому домі Св. Павла з програмою і перекускую. Свято Книжки після зборів. Мали два рази продаж печива. Вислали делеґатку на провінційний з'їзд, що відбувся у Вінніпезі, також делеґатки на Крайовий З'їзд до Саскатуну. Добродійний комітет відвідав в шпиталі 220 пацієнтів, вислав 30 карток співчуття і 13 квітів.

Номінаційний комітет заявив, що заряд на 1988 рік остається той самий з малими змінами в декотрих комітетах. Перевибрана голова Марія Тузик в своїому звіті висловила задоволення, подяку за поміч і кооперацію. Подякувала О. Є. Труфинови за поміч та гарне відношення до Союзу Українок Канади. Голова покликала Марію Білоус, щоби представила почесну членку Юстину Симчич, яку всі привітали гучними оплесками і відспівали їй многая літа. Марія Білоус подякувала всім тим, що передплачують журнал "Промінь", який з приємністю сповняє обов'язок референтки на протязі 28 років. Відділ бажає журналові "Промінь" і його шановній редакторці якнайкращих успіхів.

Марія Білоус

ВІДДІЛ ІМ. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ
СУРРЕЙ, Б.К.

Річні збори відділу відбулися в церковній залі 29-го листопада о год. 2:00 по-полудні, присутніх було 27 членок.

Збори відкрила голова Василина Бонар привітом, молитвою і хвилиною мовчанки за покійних членок. Предсідницею була Антонішка, а секретаркою Анна Залубняк. Їлена Ткачук прочитала протокол минулих річних зборів. Після цього звітували члени управи і комітети. Голова Василина Бонар дала звіт з цілорічної діяльности відділу. Цього року відділ поклав багато праці, за яку Василина Бонар подякувала управі, комітетам та всім членкам за кооперацію і довір'я Касирка Марія Антонішка прочитала звіт на 1987 рік. Висилали гроші на різні фонди, шпиталь і купували що було потрібно на суму $5.055,65 Впродовж року відбулось 10 місячних зборів і одно засідання. Членки причинились до печив перед Великоднем на продаж. Шили ковдру на розігравку. Приготовляли перекуску кожної неділі по Богослуженні. Вислали делеґатку на З'їзд і влаштували прощальний

чай для о. і добр. Удод, мали спільний обід. Членки приготовляли обіди на храм, двоє пущень, новорічну забаву і похорони.

Управа відділу на 1988 р.: Уступивша голова — Анна Собул, голова — Василина Бонар, заступ. голова — Л. Круліцька і Анна Сигикало, рек. секр. — Їлена Ткачук, кор секр. Анна Собул, касирка — Марія Антонішка, заст. заст. куяк. Контрольна Комісія: Марі-Анн Пікет, Неті Голонко, Вікі Глинка.

Сестриці — Ольга Ганкевич, голова, Една Ключка, В. Гричук, пані Найдиш, Ґ. Гунчак пані Ґрекул, Референтки — Культосвіти — Анна Залубняк, обідів — Анна Собул і Їлена Ткачук, нар. Мистецтво — Марія Боднарчук — Манюк, Марта Лебедович, Марія Антонішка, Розалія Скакун, Една Ключка і П. Макар.

Соціяьний комітет: пані Гунчак, пані Кончук, пані Куян і пані Ґрекул. Українська школа Василина Бонар, п. Голонко, А. Залубняк. "Промінь" — Парія Боднарчук-Манюк, КУК — А. Собул, Ї. Ткачук, пані Пикет і В. Стрийська. Архів — пані Антонішка, пані Залубняк. Телефони — Василина Стрийська, Д. Гампул, В. Гишка — пані Сигикало, пані Никоник, Відвідування хворих — А. Собул.

Збори закінчено співаним "Достойноє". По зборах всі поїхали до ресторану на вечерю.

Василина Бонар, *голова* — *Їлена Ткачук* *секретарка*

ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ

ЕЙЛИШЕЙМ—КАДЕТ, САСК.

Річні збори Відділу відбулися 29-го листопада 1988-го року, в домі членки Марії Юзви в присутності 15 членок. Збори відкрила голова Марія Рудей відспіванням "Достойно є", відспівали "Вічна Пам'ять" за покійних членок. Предсідницею зборів була Марія Рудей. Вона висловила щиру подяку членкам за щиру працю і добру кооперацію впродовж року. Слідували звіти — Анна К. Козунь — секр. здала звіт минулих річних зборів. Ольга Звоздецька — касирка здала звіт цьогорічний фінансовий. Приходу в році 1987 було $9,095.64, розходу 5,644.26, в касі осталось 3,451.38.

Відбулись упродовж року такі імпрези — 10 місячних зборів, 2 засідань. Виповнили Анкету до Централі. На зборах читають обіжники і кореспонденцію, беруть участь в окружнім Польовім Богослужені з обідом і програмою, приготовили Церковний Бенкет, Св. Йорданську Вечерю, Спільне Свячени, Храмовий Обід. святкують День Св. Покрови і День Подяки, видають курячу вечерю, 2 випродажі печива Різдвяного і Великодного.

Відвідують місцевий старечий дім з програмою і перекускою. Цього року відділ купив до церкви новий диван, (карпет) жертвував на фонду св. Володимира 200.00 і на пам'ятник св. Володимира в Саскатуні $200.00 як також на ріжні фундації в Анкеті. Відвідують хворих членок в шпиталі з цвітами.

Заряд на 1988-ій рік залишився той самий: Марія Рудей — голова, Маруся Козунь — заступниця голови, Анна Н. Козунь, секр., Ольга Звоздецька — касирка.

Конт. Комісія: Ірина Рудей, Маруся Козунь. Сестриці до церкви, Варвара Козунь, Анна Н. Козунь, Софія Черапущак, Анна А. Козунь. Від хворих — Ірина Рудей, Олена Ободяк, Марія Юзва. Господині — Варвара Козунь, Анна Н. Козунь, Анна А. Козунь і Софія Черапущак.

Марія Рудей *голова* — *Анна Н. Козунь* *секретарка*

ВДДІЛ ІМ. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

САСКАТУН, САСК.

Річні збори відділу відбулися 6-го грудня, 1987 року в залі Православної Авдиторії. Збори відкрила голова Анна Клопущак а, прот. М. Олесюк провів молитву "Отче Наш". По молитві вшановано дво хвилиною мовчанкою покійних членок. О. прот. Олесюк склав привіт і подяку членкам за працю в протязі року, та за щедрий фінансовий дар на катедру, Сестрицям дякував за постійний догляд прикраси катедри. До переведення зборів вибрано Емілію Табашнюк на пресідницю, і Олю Гавриш на секретарку.

Відділ відбув 10 місячних зборів і троє засідань управи. Відділ 187 членок, в котрім числі включає 53 заслужених на відзначення як почесних членок. Праця відділу поділена на кружки та референтури, з яких має свої обов'язки.

За умілим проводом голови Анни Клопущак й повною співпрацею членок, відділ виконав багатогранну працю. В серпні 13—15, 1987 у Саскатуні відсвяткували 1000-ліття Хрещення України у Св. Прав, Віру, жіноцтво у повні причинилося до його величавого успіху. В днях Собору У.П.Ц. Канади членок гостили духовенство й гостей сніданком і обідом. Відділ подавав всебічну руку катед. управі у приготуванні катедри до розпису внутрі, як також все упорядкування до прийняття гостей на святкування.

В загальному діяльність, що повторю'ється рік за роком складається з таких ділянок:

Культурно-Освітня праця: Опікуються і членки учать в українській недільній школі, відділ оплачує садівничку, купують речі й дарують книжки для садочка. Відділ опікується молодшем С.У.М.К., бере участь у святах 1-го Лист, Державне Свято 22 Січня, Свято Героїнь, роковини Тараса Шевченка, День Матері, Свято книжки, День Подяки, Храмове Свято громади, концерт на Св. Миколая, День Членства, Фестиваль "Весна", "Новорічна Забава", "Маланка", та інші оказії".

Для придбання фондів членки посвячують багато часу і труду на різні проєкти: Громадські обіди і бенкети, перекуски на менші оказії, випродажі укр. традиційного печива на міських ринках, кіоск справ на ярмарку що триває цілий тиждень, Різдвяні й Великодні чаї, на котрих мають випродажі різне печиво та вишивок і писанок.

Відділ постійно подає фінансову піддержку оселі "Зелений Гай". Старші громадяни при катедрі пожертвували велику суму грошей для умебльовання одної кімнати у місцевім шпиталі.

Комітет Добродійної праці висилав пачки одягу до Аргентини, Бразилії, Парагваю та Польщі. Оплатили курс двом студентам на університетські студії". Допомогли фінансово Прав. Священикові закінчити будову резиденції.

Відділ належить до місцевого жіночого відділу Жіночої Ради і співпрацює з ними. Членки відділу заступлені в управі Централі С.У.К. у Саскатуні.

Анна Клопущак голова відділу виконувала совісно свої обов'язки. Учащала на різні засідання управи Катедри. Брала участь у з'їздах і гідно репрезентувала наш відділ, все маюче на увазі ціль нашого Союзу піддержувати укр. мову і шанувати наші культурні традиції. На закінчення звіту голова зложила подяку всім членкам за їх щиру співпрацю, та О. Олесюкові за порадки й моральну підтримку. Закликала всіх до дальшої праці й бажала новообраній управі доброї волі, витривалости й успіху на майбутнє.

У 1987 році відділ пожертвував на слідуючі цілі: Катедру Пресв. Тройці в Саскатуні — $40,000.00, Бюджет до централі С.У.К. — $1,122.00. Музей Канади в Саскатуні — $1,500.00, Промінь — $485.00, Оселю "Зелений Гай" — $500.00, добродійні організації — $500.00, з'їздові видатки для С.У.К. й Пров. Екз. — $200.00, гонорарії для урядниць — $2,200.00, на інші потреби — $300.00. За минулий рік приходи були — $88,817.00, розходу за минулий рік було — $82,746.00.

Заряд відділу на 1988 р.: Уступивша голова — Анна Клопущак, голова — Анна Михайлюк, заст. голови, 1-ша — Лавіна Букурак, 2-га — Галя Максимюк, 3-тя — Аліса Клопущак, рек. секр. — Оля Гавриш, кор. секр. — Марія Гарбус, касирка — Емілія Табашнюк.

Референтки: Архіву — Добр. Еріка Олесюк; Бібліотеки — Маруся Мейнленд; Умово малорозвинені — А. Янів, М. Корчинська, А. Балон, А. Чуй; "Промінь" — Марія Дорош; Культосвіта — Марія Воронюк, Каруся Слегел; Мистецтво — Алісе Кіндрачук, Олеця Стефанюк; Молодший СУМК — Лорейн Бобовська, Джоан Симчич; Бенкети перекуски — Марія Чуганюк; Преса — Д-р Савеля Стечишин; Жіноча Рада — Роз Антимнюк; Садочок — Дарія Іванс; Чай — Кей Костик; Українська школа — Діяна Грицюк; Відвідування шпиталів — Анна Клопущак; Членство — Марія Доктор Анна Гарасимюк; Печива — Марія Курачук, Мині Лемко.

Комітет кухні — Кей Костик, Ярослава Грабова.

Контрольна комісія — Діяна Доктор, Силвія Олексин і Катря Зліпко.

Продаж печив на "Плаза" — Ольга Вахняк і Слава Грабова.

Сестриці: почесне: Варвара Катеринич, Меланя Пігач, Михайліна Никіфорук, Анна Пігач, Василина Букурак, Катерина Чиж, Розалія Борса, Марія Лабач.

Сестриці активні — Розалія Керелюк, Марія Соловай, Анна Гарасимчук, Анна Макогон, Анна Чуй, Михаліна Лемко, Анна Балон, Слова Грабова.

Голови кружків: Плезант Гил — Розалія Антимнюк, Нютан — Михайліна Лемко, Чирчил — Ольга Кай, Ривердейл — Анна Чуй, Бронскил — К. Завадюк, Вестмант — Марія Воронюк.

Жіночий КУК — Марія Дорош, Анна Папіш, Анна Глуханюк, Галя Максимюк.

Анна Клопущак — *голова*

Ольга Гавриш — *секретарка*

ВІДДІЛ ІМ. ОЛЬГИ БАСАРАБ

ҐЛЕСЛИН, САСК.

Річні збори відділу відбулися 22 лютого 1988 р. в залі під церквою в присутности 7-ми членок. Голова Марія Гарасим відкрила збори молитвою і хвилиною мовчанки вшановано пок. членок. Предсідницею зборів була Марія Гарасим, а секретаркою Катерина Данилів, яка прочитала протокол з минулих річних зборів.

Слідували звіти управи. Голова подякувала членкам за спільну працю в році і просила, щоб і надалі так працювали. Касирка Анна Буй представила фінансовий звіт. Від контрольної комісії Єва Дмитришин піддержала і ствердила порядок у рахунках.

Діяльність за 1987 рік. Наш відділ малий і більшість у старшому віці, тож працюємо по нашій змозі. Виповнили бюджет до Централі. На зборах читаємо обіжники від централі і від Пров. Екзекутиви. Передплачуємо "Промінь". Продаємо білети на розігравку для Музею.

Приготовили обід на спільне свячене, як так по Різдві на спільну Святу Вечерю. Приготовляємо обід на храм нашої Церкви свв. Петра і Павла. Допомагаємо фінансово нашій Церкви. Займаємось продажем Великодного печива. Відділ видає перекуски на похоронах і поминальних службах. Жертвуємо на оселю Зелений Гай, чергуємо у довожувані поживи немічним. Вшановуємо членів нашої церкви квітами у їхні ювілеї подружжя. Сестриці займаються чистотою і прекрасами церкви. Жертвуємо на інші Народні потреби по нашій змозі.

Заряд відділу на 1988 рік: голова — Марія Гарасим, заст. голови — Єва Дмитришин, сект. Катерина Данилів, касирка — Анна Буй. Контрольна комісія — Рузя Бойко, Оля Дмитришин, Єва Дмитришин. Сестриці — Фрося Левчук, Марія Гарасим, Рузя Савчин.

Катерина Данилів, секр.

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ УПОКОЄННЯ БЛ. П. МИХАЙЛІНА КОТИК

Дня 17 березня р., упокоїлась у м. Давфині, Ман., на 88-му році бл.п. Михаліна Котик, дружина пок. Онуфрія Котика, добра мама і бабуня і прабабуня.

Народилась Михайліна в родині з дому Тузик 11 лютого 1899 р. у Західній Україні, село Босир, повіт Гусятин. До Канади приїхала 1910 р. з батьками — Іваном і Варварою Тузики. 1916 року Михаліна вийшла заміж за Онуфрія Котика та поселились на фармі у Венлав, Ман.

Родинне подружжя збагатилося двома синами — Григорій і Павло та дочкою — Марія Сидоров, яка живе в Келовна, Б.К. Син Григорій мешкає зі своєю родиною в Ериксон, Ман. Муж Онуфрій упокоївся 1973 р. у Давфині. Залишила Михайліна ще 10 онуків, і 12 правнуків та одну сестру Катерину Мончур.

Покійна Михаліна була щирою українкою. Вона щиро жиртвувала на різні громадські цілі. Працювала в користь своєї церкви, яку щиро любила та була вона доброю членкою жіночого товариства. Довгі роки читала вона свій журнал "Промінь" і писала прихильні

листи. Замість квітів складаємо $25.00 на "Промінь".

Спочивайте, дорогі Мамуню і Бабуню. Хай земля буде Вам легкою. Вічна їй пам'ять!

Дочка Марія Сідоров з родиною

ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

ҐРОНЛІД, САСК.

Річні збори відділу ім. К. Ольги відбулося 28-го січня 1988 року в домі членки Павліни Чорній, в присутности 15 членок. Збори відкрила гол. Ганя Іванус молитвою "Отче наш". Збори переводила Орися Кульчицька, а секретаркою була Кароліна Щербій. Секр. М. Данилюк перечитала звіт з минулорічних зборів. Звіти склали членки заряду: Гол. Ганя Іванусь висловила щиру подяку членкам за їхню співпрацю і закликала до дальшої праці, фін. секр. Павліна Данилюк і касирка Ґеня Боднарчук здали фінансовий звіт. Від контрольної комісії Павліна Чорна одобрила фін. звіт.

Впродовж року відбулися чотири місячних збори. Читаємо обіжники з Централі Членки приготовляли обід на спільне свячене й церковний храм. Видали 5 похоронних перекусок і два поминальні обіди. Брали участь у спільнім окружнім польовім Богослуженні. Підготовили осінню вечерю і обід на День Подяки. Відділ щороку дає нагороду для студента в місцевій школі. Вручуємо картки співчуття й квіти для хворих членок.

Склад заряду на 1988 рік: голова — Ганна Іванусь, зас. голови — Павліна Чорна, секретарка — Марія Данилюк, фін. секр. — Орися Кульчицька, касирка — Ґеня Боднарчук.

Контрольна комісія: Павліна Данилюк, Павліна Чорна, Господині — Павліна Данилюк, Катерина, Швець, Марія Арсений, Орися Кульчицька, Анна Голоднюк і Катерина Пшик. Квіти для хворих — Павліна Данилюк. Сестриці: Ганя Іванусь Данилюк.

Марія Данилюк, секретарка

1000-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ

ҐЕНК — БЕЛЬГІЯ

З А П Р О Ш Е Н Н Я

Місцевий Ювілейний Комітет Української Автокефальної Православної Церкви за благословенням Високопреосвященнішого Анатолія, Архиєпископа Паризького і Західньоевропейського, повідомляє українське громадянство, що святкування 1000-ліття Хрещення України відбудеться в Ґенку-Белгії в днях 13—14 серпня 1988 р. Святкування очолить Владика Анатолій з участю духовенства.

Просимо все духовенство, парафіяльні ради та всіх вірних вже організовувати та приготовляти свою участь у цьому неповторному Ювілею 1000-ліття Хрещення України.

Запрошуємо всіх наших братів і сестер до найчисленнішої участи у цьому Святкуванні, щоб заманіфестувати нашу національну солідарність.

Настоятель УАПЦеркви св. Арх. Михаїла
о.Іван Дерев'янка
За місцевий Ювілейний Комітет
інж. В. Дерев'янка

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

У десяту річницю упокоєння нашої незабутньої Дорогої Мами й Бабуні, доброд. **Леонії Слюзар,** яка відійшла від нас 10 березня, 1978 року, замість квітів складаємо сто долярів на пресфонд "Променя".

Покійна шанувала цей журнал і залюбки читала його від самого початку його існування.

Родина Слюзарів,
Роман з дружиною,
Люба, Галя з чоловіками і внуки.

———————

У світлу пам'ять мого покійного дорогого мужа **Корнила Андріящука,** який упокоївся 1 червня 1961 року, замість квітів на його могилу засилаю $20.00 на журнал "Промінь".

Дружина Марія Андріящук
Ту Гилс, Альберта

———————

У світлу пам'ять дорогих рідних — незабутнього мужа, батька і дідуся **Стефана Чаглея** — упокоївся 11-го лютого 1979, сина **Ореста** — упок. 24 червня 1939 року, батьків (родичі) **Івана і Параскевії Палилик** — упокоїлись — тато 8 травня 1959, мама 28 лютого 1969, батьків (родичі) — **Томи і Веронії Чаглей** — тато 8 червня 1979, мама 29 квітня 1979, братова **Марія Палилик** упок. 13 червня 1981 — замість квітів складаємо в їх світлу пам'ять 60.00 дол. на "Промінь". Вічна їм пам'ять.

Дружина, дочка, невістка Юлія Чаглей
діти, внуки і правнуки, — Едмонтон.

———————

У першу річницю смерти моєї дорогої мами, бабуні і прабабуні, св. п. **Євдокії Добрун,** яка відійшла у вічність 14 квітня 1987 р., складаю як нев'янучий вінок — $25.00 на прес. фонд "Променя". Вічна їй пам'ять. Хай канадська земля буде їй легкою.

Дочка Лідія Мельник з родиною
Торнгил, Торонто.

У світлу і незабутню пам'ять мого любого мужа **Михайла Охрея,** який упокоївся 30 грудня 1969 р. складаю дар $35.00 на фонд журналу "Промінь", а редакції подяку за такий цінний журнал.

Анна Охрей,
Кіндерслей, Саск.

———————

У світлу і незабутню пам'ять членів нашої дорогої родини, які відійшли у вічність: дорогої сестри і братови, бл. п. **Славки Богоніс** — упокоїлась 24 червня 1970., любої мами і тещі, бл. п. **Кароліни Когут** — упокоїлась 4 липня 1982 р., батька і тестя, бл. п., **Константина Когута** — упок. 12 грудня 1952 р., на журнал "Промінь" складаємо $25.00. Покійним вічна пам'ять.

Сестри, братови, дочки і зяті —
Тоня і Петро Петранюк,
Оля і Никола Стручинські,
Тандер Бей, Онт.

———————

Кладу нев'янучий вінок на свіжу могилу моєї дорогої мами **Марії Дем'янюк,** яка упокоїлась в Едмонтоні 12 квітня 1988 р. в її пам'ять засилаю $10.00 на журнал "Промінь". Вічна їй пам'ять.

Діти — Роман і Михайліна Дем'янюк
Кемрос, Альберта

———————

У світлу пам'ять моїх дорогих родичів — **Софії і Гаврила Спасюк** і сестри **Тетяни,** які відійшли у вічність, замість квітів складаю жертву на пресовий фонд журналу "Промінь" $50.00.

Вічна їм пам'ять.

Анна Особа,
Едмонтон, Алта.

———————

Дня 6 січня 1978 року в Келовна, Б.К. відійшов у вічність **Олекса Т. Бартко,** довголітній працівник на громадській ниві, у його світлу пам'ять кладу нев'янучий вінок та засилаю $85.00 на журнал "Промінь".

Дружина Єлена Бартко,
Келґари, Альберта.

———————

На свіжу могилу бл. п. **Іллі Звоздецького,** українського патріота та діяча української громади, замість китиці квітів засилаємо $60.00 на журнал "Промінь".

Дружині Анні, нашій сестрі Союзанці, почесній голові Союзу Українок Канади і родині висловлюємо наші щирі співчуття.

Бувші крайові голови Союзу Українок Канади в Едмонтоні: Дарія Янда, Софія Василишин, Анна Токарик, Леся Івасюк, Анастасія Шемелюк Радомська, Надія Боднар, Едмонтон, Алта.

ПОЖЕРТВИ ВІДДІЛУ С.У.К. І ЧЛЕНОК ПРИ КАТЕДРАЛЬНІЙ ГРОМАДІ СВ. ІВАНА В ЕДМОНТОНІ, ПОЗА МІСЦЕВОЮ ГРОМАДОЮ ЗА РІК ВІД КВІТНЯ 1987

1. Поміч до Бразилії, загально $3,195.00
2. Поміч до Бразилії на Прав. Церковцю 450.00
3. Фонд Данила Шумука 750.00
4. Фонд допомогу і оборони І. Демянюка 1,030.00
5. Укр. Національна Рада Коляда 100.00
6. Фонд Освіт. Культур. на будову погорілого Народного Дому в Смокі Лейк, Алта. 2,305.00
7. Укр. Іміґраційна Служба-Торонто 800.00
8. Міжнародна Амнестія 500.00
9. Степендійний Фонд — Алберт. Пров. Екзикутива 200.00
10. Фонд Поміч Студентові Теольоґії (св. Андрея) 500.00
11. Канад. Національна Рада-Льокальна 100.00
12. Відділ Невилічимих в Лікарні 200.00
13. Телерама (фонд калікам) 100.00
14. СУС Фундація 500.00
15. Український Голос 500.00
16. Український Музей С.У.К. 500.00
17. Фонд св. Володимира 1,000.00
18. Колеґія св. Андрея 500.00
19. Журнал Промінь 783.00
20. Катедра св. Івана 26,000.00
21. Садочок св. Івана 3,455.50
22. Укр. Школа і Танці 2,580.50
23. Ґілд Тканна 300.00
24. Відділ С.У.К. св. Антонія 200.00
25. Молодший Відділ СУМК св. Івана 450.00
26. Видання Історії Сумк 500.00
27. Освіта-Інститут св. Івана 1,240.00
28. Оселя Барвінок 1,540.00

За Відділ

голова, А. Сенів
секр., Леся Івасюк.

А ЯК У ВАС З ПЕРЕДПЛАТОЮ?

Якщо Ви отримали упімнення й відклали "на потому", то значить, що Ви отримуєте журнал "на кридит".

Подивіться також на Вашу наліпку з адресою — там є дата, доки Вам журнал заплачений. А як він не заплачений, то що ми маємо робити?

Ви журналові допоможете, як будете вплачувати наперед. Ті що задовжились повинні присилати відразу за два роки. Так роблять ті, що знають вартість журналу.

Допоможіть нам виконувати нашу працю без журби і додаткових коштів. Це Ваш журнал і Ваші гроші.

Редакція і Адміністрація

НАЗУСТРІЧ ЖУРНАЛОВІ

КАМПАНІЯ ДОБРОЇ ВОЛІ

Відділ Союзу Українок Канади ім. Л. Українки в Оттаві вітає проєкт "Кампанії доброї волі" і залучує чек в сумі $100.00 — на журнал "Промінь".

Рівночасно бажаємо редакторці Наталі Когуській якнайкращого успіху і сил проводити дальше цю корисну працю.

За відділ

Галина Михальчук
реф. "Променя".

* * *

Хоч надходить час вакацій і по відділах зменшується активність, то все таки просимо мати на увазі, щоб приготовитись до проведення кампанії скріплення фінансового стану нашого журналу. Сподіваємось, що членство і відділи подбають проте, щоб журнал мав цілковите забезпечення. Проголошені на стор. 33 цього числа пожертви це початок нашої праці "кампанії доброї волі".

Єлисавета Білич,
референтка

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Відділ ім. Ганки Романчич — Саскатун 15
Т. Сидоренко, рефер., Монтреал 2
Марія Дорош, рефер., Саскатун. 3
Наталя Давдс, рефер., Ошава, Онт. 1
Анасрасія Міщук, Вінніпеґ 1
Павло Кіт, Торонто 1
Вірджінія Верещук-Джонсон, рефер. Йорктон, Саск. 1
Верна Гарріс — Фом Лей, Саск. 1

ОГОЛОШЕННЯ

Крайова управа Союзу Українок Канади у Саскатуні пошукує особу на позицію редактора "Промінь".

Може зголошуватися особа православного віроісповідання, вищої гуманістичної освіти, із добрим знанням української й англійської мови та ознайомлена з проблематикою і духовістю Союзу Українок Канади і складових організацій СУС. Платня за домовленням.

Писемні аплікації і резюме приймаємо до 15 липня 1988 р.

U.W.A.C. — National Executive
612—24th Street East,
Saskatoon, Sask. S7K 0L1

ПРЕСОВИЙ ФОНД "ПРОМЕНЯ"

Анна Журавецька, Де Па, Ман. 200.00
Відділ ім. Олени Пчілки,
Йорктон, Саск. 150.00
Відділ ім. Ганки Романчич, Саскатун 125.00
П-во Е. Кіт, Веланд, Онт. 100.00
Комітет Українок Канади, Торонто 100.00
Відділ ім. Лесі Українки, Гамільтон 100.00
Відділ ім. Марії Маркович, Канора, Саск. 100.00
Ольга Фіґоль, Едмонтон 90.00
Н. Кузьменко, Лондон, Онт. З похорону
Євгенії Блощинської 67.00
П-во О. і М. Монастирські, Вінніпеґ, ... 60.00
Соня Лиса, Ст. Кетерінс, Онт. 50.00
Марія Бендас, Норт Бетлфорд, Саск. 35.00
Відділ ім. Лесі Українки, Мелфорт, Саск. 30.00
Лилиян Петрів, Канора, Саск. 25.00
Відділ ім. О. Басараб, Васетна, Алта. 25.00
Відділ ім. Олени Пчілки, Кодет, Саск. 25.00
Розалія Климашко, Гамільтон, Онт. 25.00
Ґеня Матієшин, Овкбирн, Ман. 25.00
Стефан Боєчко, Радвей, Альберта 20.00
Ольга Семенюк, Емезбурґ, Онт. 20.00
Ніна Жовкевич, Пенетенс, Онт. 15.00
Анна Крупа, Едмонтон, ... 10.00
Ірина Садова, Ошава, Онт. 10.00
Ніна Кузьменко, Лондон, Онт. 10.00
Олеся Голинська, Ізлинґтон, Онт. 10.00
Наталя Юрик, Тандер Бей, Онт. 10.00
Т. Гарбар, Суррей, Б.К. 10.00
Ольга Семенюк, Емесбурґ, Онт. 10.00
С. Сиротюк, Вудридж. Онт. 10.00
Юстина Ярема, Донвел, Онт. 10.00
Лилиян Процишин, Канора, Саск. 10.00
Відділ ім. М. Маркович, Канора, Саск. 10.00
Маргарита Гриців, Содбури 10.00
Анастасія Сенів, Едмонтон 10.00
Соня Стратійчук, Саскатун 10.00
Катерина Василенко, Монтреал 10.00
Анна Лученко, Киндерслей, Саск. 10.00
Ф. Дубинська, Вінніпеґ, ... 10.00
Ольга Карманин, Торонто 5.00
Н. Губа, Лондон, Онт. 5.00
Н. Дуско, Монтреал 5.00
Стела Катчен, Брендон, Ман. 5.00
Гільчук, Торонто 5.00
Анна Ревун, Едмонтон 5.00
О. Сенчук, Виндзор, Онт. 5.00
Павліна Лисак, Едмонтон 5.00
Надя Морис, Оттава 5.00
Марія Добровольська, Торонто 5.00
Віра Чубар, Четам, Онт. 5.00
Юрій Феняк, Чиливек, Б.к., ... 5.00
Тетяна Клемба, Лашін, Кве. 5.00
Марія Веревка, Тебер, Альберта 3.00

ПОВІДОМЛЕННЯ

З благословення Високопреосвященнішого Владики Анатолія, Архиєпископа Паризького і Західньоевропейського, в суботу 13-го і в неділю 14-го серпня 1988 року в українській православній парафії св. Архистратига Михаїла в місті Ґенку в Белгії відбудеться

ЮВІЛЕЙ 1000-ліття ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ

Західньоевропейське Святкування 1000-ліття Хрещення України, що його очолює Центральний Ювілейний Комітет УАПЦеркви у Західній Європі під головуванням о. прот. Анфіра Остапчука та при допомозі місцевого Ювілейного Комітету в Ґенку-Бельгії під проводом інж. В. Дерев'янки, наближається до завершення. Головний проєкт для цього Ювілейного Святкування буде пам'ятник, поставлений св. Володимирові біля новозбудованої Церкви св. Арх. Михаїла.

Вся підготовна праця до Святкувань Великого Тисячоліття, що почнеться 13-го серпня а завершиться 14-го серпня 1988 року у Ґенку-Бельгії, проводиться місцевим Ювілейним Комітетом з порозумінням отцем прот. А. Остапчуком. Програма Святкувань буде різноманітна й багата. В програмі передбачається: відкриття, Вечірня, святочне прийняття, фольклоричний фестиваль, освячення пам'ятника св. Володимирові Великому, Архиєрейська Служба Божа, екуменічний Молебень і Концерт.

Так зарисовується Західньоевропейське Святкування 1000-ліття Хрещення України в Бельгії. Підготовка до Святкування 1000-ліття Хрещення України ведеться пляномірно, Ювілейний проєкт реалізується, а організатори надіються, що українське громадянство їх підтримає своїми пожертвами. Готуймося до Ювілею урочисто, їдьмо всі до Ґенку на святкування, щоб заманіфестувати нашу національну солідарність.

Бажаючих взяти участь у святкуванні, у справі замовлення нічлігу та про всі інші інформації просимо звертатися на адресу місцевого Ювілейного Комітету інж. В. Дерев'янки, писемно або телефонічно.

Настоятель УАПЦ св. Арх. Михаїла
о. Іван Дерев'янка
За Центральний Ювілейний Комітет
о. прот. А. Остапчук
За місцевий Ювілейний Комітет
Ing. V. Derewianka *Інж. В. Дерев'янка*
Pruimelaarstraat, 7
3530 Houthalen-Helchteren
Belgium

Для наших господинь

УЛЯНА КРИВОРУЧКО

ТОРТ З СУНИЦЬ

1 невеличкий-жовтий або білий кейк
2 пачки желятини
½ горнятка цукру
1 горнятко помаранчевого соку
4 горнят суниць вимитих і почищених
2 горнят густої сметанки до вибивання.

Кейк спекти і вихолодити, — можна купити готовий, розвести желятину з цукром і помаранчевим соком в пательні, дати на гарячу плиту, щоб желятина розтопилася, захолодити, має виглядати, як нерозбитий білок. 12 цілих суниць відложити на прикрасу. Решта суниць покраяти.

Вбити сметанку на густо, до неї додати желятину, відтак покраяні суниці. Перекроїти кейк горизонтально, щоб було 4 рівних кружки переложити сметаною з суницями, також на верх дати вбиту сметану і прикрасити цілими суницями, захолодити і подавати на стіл.

———————

A RICH AND CREAMY CHEESECAKE FOR THAT SPECIAL OCCASION

1—¼ cup (250ml) graham wafer crumbs
¼ cup (50ml) butter, melted
¼ cup (50ml) granulated sugar
2 pkg (8 oz.) cream cheese
(250g each) softened
1 can Eagle Brand Sweetened
Condensed Milk and 3 eggs
¼ tbsp (1ml) salt
¼ cup (50ml) REALEMON Lemon Juice
1 cup (250ml) SEALTEST Sour Cream
Fresh fruit or Peach Melba topping (below).

Combine crumbs, butter and sugar; press firmly on bottom of greased 9" springform pan. In large mixer bowl, beat cream cheese until fluffy. Beat in sweetened condensed milk, eggs and salt until smooth. Stir in lemon juice. Pour into prepared pan. Bake at 300°F (150°C) for 50 to 55 minutes or until cake springs back when lightly touched. Cool, then chill. Top with sour cream. Garnish with fresh fruit or Peach Melba Topping. Refrigerate.

SALATA

(makes 6 servings)

1 small head Boston lettuce
¼ cup chopped green onions or scallions
2 medium-sized potatoes, cooked,
peeled and sliced (2 cups)
2 cups cherry tomatoes, sliced
2 cans (2 ounces each) flat anchovy fillets
¼ cup coarsely chopped parsley
1 bunch radishes, trimmed and sliced
½ cup crumbled feta cheese
1 cup Greek olives or 1 cup pitted
ripe olives, halved
¼ cup olive or vegetable oil
2 tablespoons lemon juice
½ teaspoon leaf oregano, crumbled
½ teaspoon salt
Freshly ground pepper

Line a large deep platter or shallow bowl with lettuce leaves, then break remainder into bite size pieces and place in center; sprinkle green onions over lettuce.

Layer potatoes, tomatoes, anchovies, parsley, radishes and cheese on top. Place olives in a ring around base; garnish cheese with a wedge of lemon if you wish.

Combine olive oil, lemon juice, oregano, salt and pepper in a jar with a tight lid; shake well to mix.

Just before serving, drizzle dressing over vegetable mixture; toss lightly to mix.

———————

МЕДІВНИК

1 горня меду
1 горня цукру
¾ гор. масла
1 ложечка ванілії
3 ¼ горнятка муки
6 яєць
2 ложечки соди до печива
1 ложечка цинамону.

Вимішати разом цукор, масло, мед і жовтки, Додати муку пересіяну домішати піну з білків. До цього медівника можна додати волоських оріхів, мігдалів, або дактилів. Пекти повільно одну годину.

ЯКЩО ВИ Є СЕНЬЙОРОМ або знаєте когось, хто ним є, то це є довідник до урядових послуг, що його Ви напевно очікували.

Назва цієї публікації є "Довідник для сеньйорів про федеральні програми та послуги" і вона подає основні інформації про урядові допомоги й обслуги для сеньйорів. Уряд Канади створив кількадесят програм, в яких випрацював спеціяльно для старших громадян програми, які охоплюють цілий ряд відповідних активностей. Вложено багато зусиль, щоб все необхідне було в тих програмах включене. Слідкуйте за Довідником впродовж м. червня в інформаційних центрах, що будуть діяти у вибраних крамницях почерез цілу Канаду. Його зможете набути разом з іншими публікаціями, відповідними для Вас. Або Ви можете одержати копію Довідника безплатно, виповнивши залучений внизу купон, що його треба вислати у коверті поштою на вказану адресу:

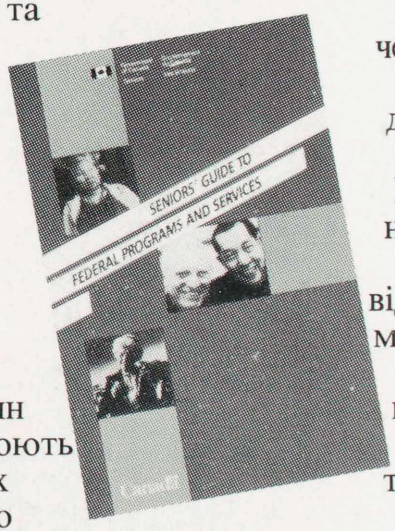

Seniors
P.O. Box 8176, Ottawa, Ontario K1G 3H7

Name _____
(PLEASE PRINT)

Street _____

City _____ Province _____ Postal Code _____

English ☐ Français ☐

Government of Canada
Minister of State for Seniors
Hon. George Hees

Gouvernement du Canada
Ministre d'État pour le Troisième Âge
L'hon. George Hees

Canada

P AS OCT 88
HAWRYSH MRS K
13703 BUENA VISTA RD
EDMONTON ALTA
T5R 5S5

Видання, що їх можна набути в Централі Союзу Українок

РЕЛІГІЙНІ

СВЯТА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ,
Прот. д-р І. Стус
(Feast DAYS OF THE ORTHODOX CHURCH
(Bilingual) ..... $ 5.00

ІСТОРИЧНІ

ДОРОГАМИ СОРОКРІЧЧЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК
КАНАДИ 1926—1966 Н. Когуська
(FORTY YEARS IN RETROSPECT UWAC)
BIINGUAL 1.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ (м'ягка обкладинка)
Н. Когуська 1.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ (тверда обкладинка)
Н. Когуська 2.00
ПІВСТОЛІТТЯ НА ГРОМАДСЬКІЙ НИВІ
1926—1976 Н. Когуська
A HELF—CENTURY OF SERVICE TO THE
COMMUNITY) Bilingual 40.00
СИМОН ПЕТЛЮРА, Вільний Університет
у Мюнхені 5.00
НАРИСИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
3 томи:
1-ий том ВИДАТНІ ПОСТАТІ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
С. Стечишин,
2-ий том УКРАЇНСЬКІ КОМПОЗИТОРИ
С. Яременко
УКРАЇНСЬКА ДРАМА Й ТЕАТРАЛЬНЕ
МИСТЕЦТВО НА ІСТОРИЧНОМУ ШЛЯХУ,
В. Ревуцький
3-ий том УКРАЇНСЬКЕ ОБРАЗОТВОРЧЕ
МИСТЕЦТВО, І. Кейвам
(ESSAYS FROM THE HISTORY OF
UKRAINIAN CULTURE) Bilingual 10.00
UKRAINIAN HOLOCAUST OF 1933,
Wasyl Hryshko (English only) 6.00
UKRAINIAN CANADIAN — SUK
(English only) 10.00

ЛІТЕРАТУРА

АПОСТОЛ ЧЕРНІ, О. Кобилянська 15.00
ПІСНІ МОГО СЕРЦЯ, Дарія Могилянка 2.00
ДУМКИ ЛЕТЯТЬ НА УКРАЇНУ,
Д. Могилянка 2.00
ЗА НАМИ СЕСТРИ, Анна Звоздецька 1.00
CANADIAN TAPESTRY, Daria Yanda
(English only) 2.00
LESYA UKRAINKA — LIFE AND WORK,
KUK (English only) 3.00

МИСТЕЦТВО

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND
STITCHES, UWAC (English) 8.00
COOKBOOKS—COUNTRY COOKERY,
UWAC Roblin 10.00

ПРОГРАМИ

ПРОГРАМА НА СВЯТО Т. ШЕВЧЕНКА 2.00
НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ, ПІСНІ З НОТАМИ
НА СЛОВА Л. УКРАЇНКИ, С.У.К. 5.00
ЗБІРНИК МАТЕРІЯЛІВ 100-РІЧЧЯ З ДНЯ
НАРОДЖЕННЯ Л. УКРАЇНКИ 1.00

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА

П'ЄСИ ДЛЯ МОЛОДІ, С.У.К. 1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ САДОЧКІВ, С. Магус 1.00
ПРОГРАМА НА СВЯТО СВ. МИКОЛАЯ
С.У.К. 1.00
ПІДРУЧНИК ДЛЯ НАДЗІРНОЇ РАДИ
МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК, С.У.К. 10.00
ЧАРІВНИЙ ДІЯМАНТ,
М. Погідний Угорчак 1.00
ХОДИТЬ СОН КОЛО ВІКОН,
Рада Української Школи 1.00
ДИВИСЬ, СЛУХАЙ ГОВОРИ, С. Василишин
Кн. 1, Кн. 2, Кн. 3 (Each) 3.00
ЗОЛОТИЙ ЧЕРЕВИЧОК,
Прот. С. П. Симчич 3.50
РЕЛІЙНІ ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ
П. Пауш 1.00
ДУХОВНІ ПІСНІ, С.У.К. 4.00
ЗБІРНИК ДЛЯ ДІТЕЙ, Анна Данилович 5.00
ОЙ ЩО ТО ЗА ШУМ, Л. Гулуцан 9.00
СНІГОВА ПІСНЯ, Л. Гулуцан 9.00
EASTER, F. Pelech 1.00

PROMOTIONAL SUPPLIES

ПОРТРЕТИ Л. УКРАЇНКИ, О. КОБИЛЯНСЬКОЇ, Н. КОБРИНСЬКОЇ, Т. ШЕВЧЕНКА, й І. ФРАНКА	(Ea.)	1.00
СУК ПРАПОРИ ((FLAG)		35.00
СТРІЧКИ З ІМ'ЯМ ВІДДІЛУ RIBONS WITH UWAC BRANCH NAME		25.00
SMOLOSKYP'S		10.00
SPOON'S WITH SMOLOSKYP		5.00
HASTI NOTES AND ENVELOPES WITH SMOLOSKYP INSIGNIA	(Doz.)	3.00
PLACE CARDS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA	50 car	10.00
SERVEITTES WITH SMOLOSKYP INSIGNIA	100 ser.	5.00
POST CARDS: ST. VOLODYMYR, ST. OLHA, ST. VOLODYMYR, ST. OLHA	each	0.50
VIDEO CASSETTE: V.C.R. 100th ANNIVERSARY UKRAINIAN WOMEN'S MOVEMENT PART I (Englisg only)		20.00

Please add 15% for Provincial Sales Tax and Postage and Handling Charges.

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
SASKATOON, SASKATCHEWAN
S7K 0L1